CUMA
2 TEŞRİNİEVVEL 1931
6 ncı sene, No. 2027
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

İsmet Paşaya suikast yapmak için gelen Ermeni komiteci cezasını buldu

Balkan ittihadının İktısadî temeli

Nizamettin Âli

İttihat, iktısat üzerine kurulur. Balkan ittihadı, canlı bir müessese olacaksa, iktısat üzerine oturacaktır. Başvekilimizin bir davete icabet ederek Atina'ya azimeti münasebetile Balkan ittihadının iktısadî temelini tetkik etmek isterdik.

Malûmdur ki iktısadın esası nüfustur. Balkan ittihadını teşkil eden altı memleketin nüfusları son tahrirlere göre sırasile şunlardır :

1 — Romanya 17,820,000
2 — Türkiye 14,000,000
3 — Yugoslavya 12,289,000
4 — Yunanistan 6,394,000
5 — Bulgaristan 5,944,000
6 — Arnavutluk 1,003,000

Yekûn 57,440,000

57 milyonluk bir nüfusu teşkil edecek olan bu teşekkül, keyfiyet itibarile yakın müşabehetler arzediyor. Bu nüfus, örfler itibarile müşabih olduğu gibi, folkloreler, zihniyetler itibarile de müşabihtir. Bunun sebebini müşterek yaşanan tarihte, ve bu memleketlerin iktısadî nesiçlerinin yakın olmasında aramalıdır. Filhakika bu altı memleket te, ziraatle fazla meşguldür. Resmî neşriyata bakılırsa Bulgaristand'da çiftçi nisbeti umum nüfusun yüzde 82,5, Romanya'da 79,5 şar, Türkiye'de 67,9 zu ve Yunanistan'da 55 şidir. Yugoslavya ve Arnavutlukta da, nisbetlerin yarıdan yukarı olduğu malûmdur.

Balkan sanayiinin az inkişaf etmiş olmasına rağmen, Balkan memleketlerinin sanayi mıntakalarını makul surette ayırmaları şartı dahilinde, geniş bir sanayi istikbaline doğru ilerlemeleri gayrimümkün değildir. Filhakika, 57 milyon nüfus, yüksek sanayi için şart olan nüfusun fevkindedir. Bu nüfusla sanayiin her nevi, hattâ ağır sanayi bile yapılabilir. İş ki, sanayi siyaseti mevziî esaslara değil, ham maddenin mevkii gibi iktısadî esaslar üzerine ibtina etsin.

Balkanlarda ziraat nüfusu fazla olmakla beraber, ziraat usulleri geridir. Bunu, hektar başına alınan nemanın beynelmilel mukayesesinden görmek kabildir. Bu sebepten, altı Balkan memleketinin ziraî ihracatı, yekûn olarak toplanırsa, bu yekûnun hiç te mecmu nüfusla mütenasip olmadığı anlaşılır. Meselâ, Danimarkanın, ziraatte en ileri olan bu memleketin, yalnız bir milyon çiftçi nüfusu, Türk parasile 600 milyon lira kıymetinde ziraat maddeleri ihraç ediyor. Halbuki, nüfusunun yüzde yetmiş beşi çiftçi olarak hesap edilebilecek olan 6 Balkan memleketinin 42 milyon çiftçi nüfusu, hep bir arada ancak 1 milyar Türk lirası kıymetinde ziraat maddeleri ihraç ediyorlar. Halbuki bu memleketlerde Danimarka miyarı alınsaydı, bunun tam yirmi beş misli yani 25 milyar Türk lirası kıymetinde ziraat maddeleri ihraç etmeleri icap edecekti .

Tahmin edilebilir ki, yalnız bu iki iktısat sahasında, yani yalnız ziraat ve sanayide, Balkan ittihadının verebileceği semereler büyüktür. Bunların haricinde, irfan, hars, medeniyet semereleri de ayrıca mütalea olunabilir.

Balkan ittihadı, müşterek iş bölümüne dayanarak bir iktısat sistemine bağlı kalmak şartile , hem ayrı ayrı Balkan memleketlerin ve hem de kül olarak bütün Balkan kıt'asına faydalar verebilecek istidatta görünmektedir. Bilhassa, büyük kıt'alara verilecek kredilerin miktar ve şartlarile küçük mıntakalara verilecek kredilerin miktar ve şartları mukaye-

İsmet Pş. ve kendisine refakat eden heyet dün akşam hareket etti

Başvekil diyor ki: " Bu itilâfta iki milletin sulh ve saadeti bulacaklarına eminim...,,

İsmet Pş. Türk ve Rum vatandaşları tarafından pek hararetli tezahuratla teşyi edildi..

Başvekil İsmet Paşa vapura geliyorlar..

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri, dün sabah Ankaradan şehrimize gelmişler ve burada bir kaç saat kalarak akşam saat 5 te Ege vapuru ile mukarrer ziyaretlerini yapmak üzere Pireye hareket eylemişlerdir.

Başvekil Paşayı Haydarpaşa istasyonunda karşılamak üzere bir çok zevat, 9,5 vapuru ile

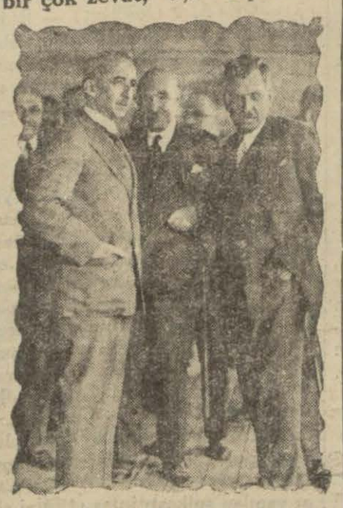

Başvekil Meclis reisimiz ile birlikte Ege de...

Haydarpaşaya geçmişlerdi. Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa, Kolordu kumandanı Şükrü Naili ve Kenan Paşalarla Riyaseti cümhur kâtibi umumîsi Tevfik Hariciye vekili Tevfik Rüştü, Adliye vekili Yusuf Kemal, Saraçoğlu Şükrü, Tokyo sefareti müsteşarı Nebil, dainler vekilimiz Zekâi, Maraş meb'usu Mithat, müskirat inhisar müdürü Asım, İş Bankası müdürü Muammer, Ziraat Bankası müdürü Şükrü, Akşam Başmuharriri Necmeddin Sadık, Vakit müdürü Hakkı Tarık, Trabzon meb'usu Hasan, Borsa komiseri Adil, iktısat ve meclis kâtibi umumîsi Nurullah Esat, Başvekâlet müsteşarı Kemal, Aydın meb'usu Dr. Reşit Galip, Yusuf Akçora, Tekirdağı meb'usu Cemil, Darülfünun emini Muammer Raşit, sabık fırka kâtibi umumîsi Saffet, Seyrisefain müdürü Sadullah, Polis müdürü Ali Rıza, Devlet Demiryolları işletme müfettişi Abdullah B. ler ve daha bir çok zevat istikbale gelenler arasında idiler.

... mil tren saat 10 u beş geçe Haydarpaşa istasyonuna vasıl olmuştur. Başvekil Paşa, en arkadaki hususî vagonlarından iner inmez, Meclis Reisi Kâzım Paşa ve Vali Muhiddin Beyler kendisini selâmlamışlardır. Paşa, müstakbilinin ayrı ayrı ellerini sıkarak Haydarpaşa rıhtımına doğru yürüdüler. Burada kendilerine intizar eden Sakarya motörüne binerken Ankara ve İstanbul gazeteleri namına Atinaya giden fotograf muhabiri Cemal Beye iltifat ederek:

— Nasıl, hazır mısın? diye sordular.

Cemal Bey:

— Hazırım Paşam..

Cevabını verdi.

Sefirleri kabul..

İsmet Paşa Hazretleri Dolmabahçe sarayı rıhtımında, tütün inhisar umumî müdürü Behçet, Başvekâlet kalemi mahsus müdürü Vedit B. ler tarafından karşılandılar. Vedit Bey Paşanın ellerini öperek:

— Paşam.. Herşey hazır ve yerli yerindedir! Dedi.

Bu esnada İsmet Paşanın çok sevimli küçük oğlu:

— Baba! Biz, akşamdan geldik, diyerek ellerini çırptı.

İsmet Paşa Hazretleri, Dolmabahçe sarayındaki dairelerin de kısa bir müddet meşgul olduktan sonra telefonla kendilerinden mülâkat rica eden Mısır sefiri Abdülmelik Hamza ve Kahire Polis müdürü Rusel Paşanın ziyaretlerini kabul eylemişlerdir.

Öğleden sonra saat 2 buçukta Başvekil Paşa, Meclis Reisi Kâzım Paşa ile birlikte otomobille rıhtıma muvasalat ettiler. Arka tarafta konulan merdivenden çıkarak vapura girdiler. Merdivenin başında vapur süvarileri Paşayı karşıladılar. Başvekil Paşa kendilerine tahsis edilen kamarayı gördükten sonra, güğerteye çıktılar. İsmet Paşa çok şen ve neşeli görünüyorlardı. Koyu kurşunî bir elbise ve sarı iskarpin giymişlerdi. Kendilerini teşyie gelen zevat ile ayrı ayrı görüşüyorlardı.

Başvekil Paşa bu esnada bazı ecnebi sefirlerin ziyaretlerini kabul ettiler. Saat üçe çeyrek kala Bulgar sefiri M. Pavlof, müteakıben Amerika sefiri M. Grew, Fransız sefiri Kont dö Şambrön ve daha sonra saat dörtte İngiliz sefiri M. Corç Klark geldiler ve Başvekil Paşa ile görüştüler. Başvekil Paşa Hazretleri, Amerika ve İngiliz sefirlerinin ziyaretini hususî salonda kabul etmişlerdir. İsmet Paşa Hazretleri, bilhas-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İsmet Paşa Haydarpaşayı tesrif ediyorlar..

Ermeni Taşnak cemiyetine mensup suikastçılar kimlerdir?

Peşte'de İsmet Paşaya suikast yapmak üzere Pireden gelen Herant zabıtamız eline düştüğünü anlayınca kendisini öldürdü..

Bu suikast tertibatının bütün tafsilâtını neşrediyoruz..

İSTANBUL, 1 A. A. — Dün, 30/9/1931 çarşamba günü İstanbula gelen Romanya kumpanyasının Romanya ismindeki vapuru yolcularından birinin şüphe li harekâtı vapurda polis kontrol memurları Necati ve Nuri Efendilerin nazarı dikkatlerini celbetmiş ve merkumun eşkâli zabıta kontrol muhtıra defterinde mazbut şahıslardan birine çok müşabih olduğu görülmesi üzerine hüviyetini tetkik etmek istemişlerdir. Zabıta memurları tarafından teşhis edildiğini anlayan ve pasaportunda Herant Canikyan ismini taşıyan şahıs vapurun ayakyoluna girmiş ve kapıyı içeriden kilitlemiştir.

Suikastçılardan HERANT

Herantın çıkmaması ve içerden hırıltılar işidilmesi üzerine polis memurlarının müracaatı ile vapurun mürettebatı tarafından kapı kırılmış ve merkumun kendisini uçkuru ile astığı ve can çekişmekte olduğu görülmüştür. Vapur kaptanı tarafından sun'î teneffüs yaptırılmışsa da kurtarılamamıştır.

Merkumun üzerinde 150 Mısır altını, 163 İngiliz kâğıdı, 281 dolar ve iki tane kredi fonsiye ve 300 drahmi ve bir takım kâğıtlar bulunmuştur. Paralar ve işe İstanbul Cümhuriyet Müddei umumisi tarafından vaz ıyet edilmiştir.

Merkumun Agop Apikyan isminde bir arkadaşı vapurda tevkif olunmuştur. Herant Canikyan Gemlikli ve 1288 doğumludur. Alınan malûmata göre bu şahıs istirdattan bir kaç gün evvel İstanbuldan ayrılmıştır. Merkum bir sene mukaddem Taşnaklar tarafından Rusya hariciye komiseri Karahanı öldürmeğe memur edilmişse de mahallî zabıtasınca hakkında şüphe uyanması üzerine tevkif olunmuştur. Fakat her nasılsa memurlar elinden kurtularak firara muvaffak olmuştur. Son zamanlarda Pire, Atina ve Selânikte suikast tertibatı ile meşgul olmuş ve Selânikte tevkif olunarak Pireden hudut haricî edilmiş ve Köstence yolu ile Budapeşteye gitmekte olduğu anlaşılmıştır. Herantın elindeki pasaport, Lübnan pasaportudur.

Böyle azılı şerirlerden birinin teşhisinde polis memuru Necati ve Nuri Efendilerin gösterdikleri uyanıklık ve feraset tebrik ve teşekküre şayandır. Kendileri taltif edileceklerdir.

Nasıl oldu?

ANKARA, 1 (Telefonla) — İsmet Paşaya suikast yapmak üzere Taşnak komitesine mensup iki Ermeninin dün Romanya vapuru ile Pireden İstanbula geldikleri ve bunlardan birinin kendisini asarak öldüğü ve diğerinin de tevkif olunduğu haberi dün gece geç vakit hükûmet merkezine bildirilmiştir.

Devamı 6 ıncı sahifede

Milliyet

Atina ve Budapeşte'de

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin Atina ve Budapeşteye icraya başladıkları seyahate gazetemiz namına umumî müdürümüz Ahmet Şükrü Bey iştirak etmiştir. Arkadaşımız, bu siyasî seyahate ait intibalarını mektup ve telgrafla muntazaman gazetemize bildirecektir.

Diplomatlar Akademisi

Tevfik Rüştü B. ve M. Rading azalığa seçildi..

PARİS, 30 A.A. — 73 memleketin diplomatlarından mürekkep bulunan beynelmilel diplomatlar akademisi, sefirlerden M. de Fonteney'ın riyasetinde toplanmıştır. Daimî kâtip M. Frangulis akademinin tatil devresinde vefat etmiş olan La Haye adalet divanı azasından M. Myholm, Almanyanın Londra sefiri M. Stamer ve Romanyanın Paris orta elçisi ve fevkalâde murahhası M. Diamandy'nin hatıralarını hürmetle yadetmiştir.

M. GRANDİ

Bundan sonra akademi Türkiye hariciye nazırı Tevfik Rüştü Bey ile İtalya hariciye nazırı M. Grandi'yi, Lehistan sabık hariciye nazırı M. Patek'i ve Belçika sabık başvekili M. Jaspar'ı azalığa intihap etmiştir.

Akademi evvelâ Prague'da ve daha sonra Ankarada bir içtima yapması için vaki olan davetleri kabul etmiştir.

Bu sene yeni çıkan talebe..

Türk kadınları biçki yurdunun sergisi açıldı

Türk kadınları Biçki yurdunun 19 uncu seneyei tedrisiyesi zarfında talebe tarafından çok ince bir zevkle ihzar edilmiş olan eşyadan terekküp eden sergi dün saat 4 de mektep binasında açılmıştır. Merasimde Vilâyet, Maarif, Matbuat erkânı hazır bulunmuşlardır. Mektep müdürü ve memleketimizde bu branşın en salâhiyettarı olan İsmail Hakkı Bey bir nutuk irat ederek demiştir ki:

"— Geçmiş senelerde olduğu gibi bu sene de kıymetli takdir ve sitayişlerinize lâyik olduğumuzu anlarsak, kendimizi mes'ut ve bahtiyar addederiz.

Malûmu âlileridir ki, geçinme hayatı günden güne darlaşıyor. Bunun için, hanımlarımızda da erkekler gibi çalışmak mecburiyeti hâsıl oluyor. Hattâ, bugün, yaşı ilerlemiş hanımların da, genç kızlarımız misillû mesai hayatına atıldıkları görülüyor.

Yurdumuzdan mezun olan hanımların bir çoğu, kendi elbise ihtiyaçlarını kendileri tatmin ediyorlar.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Siyasî tefrika: 39

KARA BİR GÜN

Istanbul nasıl işgal edildi?

Aziz Hüdayi

Cüreti akurâne!

Sansür işlerinde bir haylı hiyleler ve kelime oyunları vardı..

Sırası gelmişken size bir iki misâl yazayım; tuhaf oldukları kadar sansör ve gazeteci münasebatını açıkça gösterecek kıymettedirler:

Harbin, bilmem kaçıncı senesi idi, İran veliahti İstanbula geliyordu. Harbiye Nezareti sıkı bir emir verdi: "Bu haber kat'iyyen gazetelere geçmiyecektir.,, Biz gazete provalarını bir kaç defa gözden geçirmekte kusur etmiyecektik; fakat bazı havadis çılgınlarının (detraqué) başka gazeteleri atlatmak için bir oyun yapmaları da çok muhtemeldi. Hemen idarehanelere bir tezkere yazıldı ve bu haberin provalara konmaması rica olundu. Heyhat! Malûm gazetecilerin eline iyi bir fırsat vermiştik. Gece provalar geldi. Memurlar gazetelerin başlığına varıncaya kadar dikkatle tetkik ettiler; yok; hiç bir gazete provasına geçirmemiş. Müsterih yattık. Sabahleyin erkenden bir telefon; ikinci şube müdürü soruyor :

— İran veliahtinin gelişi yazılmıyacak diye emir verilmedi mi?

— Verildi ve yazılmadı.

— (...) gazeteye bakınız ve gelip bana izahat veriniz.

Baktım; hakikaten ilk sahifede ve kalın harflerle "İran veliahti (...) hazretleri şehrimizde,, yazılı.

Gazetenin provalarını tekrar gözden geçirdim, imza edilen kısımlarda bu haber yok. İdarehaneye telefon ettik.

— Efendim, sansöre gösterdik ve imza aldık.

— Yanlışınız var .

— İlânlar kısmına bakınız.

Baktık. Ne görüyoruz? "Zayi mühür ve cüzdan,, ilânının en son satırına "İran veliahti..,, ilâve edilmiş ve ilânı nihayetine kadar okumayan sansör memuru iğfal edilmişti; yalnız iğfal edilmiş değil, cezaya çarptırılmıştır. Daha mühim bir haber yüzünden bu memurun idam edilmesi de muhtemeldi. Ya gazeteci? Ona hiç bir şey olmamış; oynadığı oyundan muzaffer ve diğer gazeteleri anlattığından mağrur, iyi bir gün geçirmiştir.

Romanyanın harbe girdiği günlerde idi. Bir başmakalede şöyle bir tabir okudum: "..Bu hükûmet bir cür'et cehudana ile Alman ordularına karşı..,, Makale baştan aşağı Romanya ordusunun harbe kadir olmadığından bahsediyordu. Şu tabirin manasını pek iyi anlamamakla beraber cehudaneyi ceht, cahit, içtihat ailesinden zannetmiş ve ne olursa olsun mahzurlu bir mana bulamamıştım.

Ertesi günü bu kelime yüzünden tektir edildiğimi görünce şaşırdım. Meğer cür'eti cehudana Yahudice bir cür'et demek imiş. Haham başı da bunu Yahudiler için bir hakaret addederek Enver Paşaya şikâyette bulunmuş ve neticede sansör ceza görmüştür.

Sansör ve gazeteci oyunlarını yazarken bütün gazetecilerimizi ayni zevk ve ayni hasalıkla itham etmiyorum. Havadis hırsını vatan selâmetinin üstünde tutanları düşünürken iki adedini bile zor buluyorum. Hattâ o bir tek gazete yüzünden sansör öyle bir hale gelmişti ki ayrıca bir istatistik tutmağa, bu gazetenin vatana ve harbin neticesine haber verecek yazı ve hilelerini toplıyarak alâkadar makamların dikkatini celbetmeğe ve icap ederse ilân etmek suretile de diğer gazetecilerimize bir ibret misali göstermeğe karar vermişti.

Bunu bir de o gazeteciye sorunuz; sansörün istibdadına, keyfî hareketine karşı mücadele ettiğinden, hürriyet aşkından, vatan aşkından, düşmanı şaşırtmak istediğinden.. bahseder.

Düşmanı şaşırtmak misalini son günlerde okuduğum bir fıkra üzerine ilâve ediyorum. Askerlikle, ordu kumandanlığile alâkası olmıyanlarım; ordumuzun ve düşman ordusunun vaziyetini bilmiyenlerin düşmanı şaşırtmak için Erkânı harp makaleleri yazmalarını doğru bulacak bir fert var mıdır? Düşman ne vakit, nerede ve nasıl şaşırtılacak, bunu ancak o cephenin kumandanı tayin edilebilir.

Yazılan şeylerin ve yapılan harekâtın şaşırtmak için olduğunu da bizim taraf kumandanlarının bilmesi lâzım gelir. Böyle olmazsa düşmandan evvel kendi ordumuzu şaşırtmış oluruz. Yazılan şey saçma ve esassız olsa bile.. Doktor olmıyanlar reçete yazamaz. Gemiler denizler için, sapan tarla için ve tayyare havalar için yapılmıştır. Bunların yerlerini değiştirenlerde şuur aksamıştır ve bunlar her vakit muhitleri için zararlı olabilirler. Sırası gelmişken söyliyeyim ki Erkânı harp makalelerini itilâf sansörü değil, biz çıkarırdık ve çıkarmak için doğrudan doğruya Garp cephesi kumandanlığından emir almıştık.

Bahsin biraz uzamasını ve okuyanları sıkacağı göze alarak şurada bu zihniyeti taşıyan gazetecilerden birinin gülünç bir tecavüzünü yine misal olarak kaydedeceğim:

Yine o gazete emirleri, ricaları, memleketin nazik devresini, hasılı bütün mülâhazalarını çiğniyerek sansöre isyan etmişti. Bu vaziyet karşısında memurların çalışmasına imkân yoktu. Çünkü her gün bir memur sorguya çekiliyor ve ceza görüyordu. Halbuki diğer gazeteler sansörün hakikatte kendilerini himaye ettiğini, sansör kalkarsa mes'uliyetin tamamen kendilerine yükleneceğini takdir etmekte idiler. Sansörün çekileceğini haber alan gazetelerimiz hemen hep bir ağızdan sansörü müdafaa ettiler. Ya o? O da şöyle bir makale yazdı :

"Sansör mü? Onun mazarratından başka nesi var? Hattâ Çanakkale muharebeleri zamanında biz Mustafa Kemal Paşanın harekâtından bahseder, resmini basmak isterdik te sansör de çıkarırlardı.,, (1)

İşte sansörün en büyük fazileti bu zihniyetteki müvazenesizlerin doğru zannettikleri fenalıklara mâni olmasındadır.

Almanya'da harbi idare eden kumandan ve nazırların hatıralarını okuyunuz. Almanya silâhla mağlûp olmamıştır. Açlıkla mağlûp olmamıştır, adetle mağlûp olmamıştır. Gazetelerin boş boğazlığından, fırkaların boş boğazlığından ve meb'usların boş boğazlığından kendi kendine çürümüş, sallanmış ve dağılmıştır. Bunu yalnız Almanlar değil, düşmanları da böyle söylüyor: Lord Notglif'in (2) muavini diyor ki:

"Biz her vasıta ile istediğimiz yazıları Almanya'ya sokuyor ve Alman gazetelerinde, kendi fikirleri imiş gibi neşrettirebiliyorduk.,,

(Devamı var)

(1) Bu makale yalnız provada kalmış, o zamnki Anadolu mümessilimiz basılmasına müsaade etmemişti.

(2) Büyük harpte İngiliz propaganda nazırı idi.

HARİCÎ HABERLER

Çinde Vaziyet

Yer yer boguşmalar devam ediyor

TOKYO, 1 A.A. — Mançuri eyaletlerinden üçünün Shang Hue Liang'nin idaresine karşı ayaklandığı söylenmektedir.

Kora ve mançuride vaziyet

TOKYO, 1 A.A. — Harbiye nezaretine gelen telgraflar birkaç Koralının öldürülmüş olduğuna dair şayi olan haberleri teyit etmektedir. Öldürülen Koralıların kaç kişiden ibaret olduğu bildirilmemekle beraber fazla miktarda oldukları beyan edilmektedir.

Diğer bir telgrafta sabık Çin askerlerinden 1500 kişinin Tichling şehrinin şark ve garbinde bulunan Kora köylerine taarruz ettikleri ve buralarda birçok yağmakerlikler yaptıkları bildirilmektedir. Bu havaliye bir Japon müfrezesi gönderilmiştir.

Mukdendeki Japon muhafız kıtaatı kumandanlığından alınan bir habere göre evvelce Çin ordusunda bulunmuş olan bir çok askerler başlarında Ceneral Wang - Yishe bulunduğu halde Fushun civarında 20 kadar Koralıya taarruzda bulunmuşlardır. Aralarında kadın ve çocuklar da bulunan bu Koralıların hepsi öldürülmüştür.

TOKYO, 1 A.A. — Mukten civarında Kaiyuan'de bir Japon müfrezesile 3000 kadar Çin askeri arasında şiddetli bir çarpışma olmuştur. Çinlilerin geri püskürtülmüşlerdir. 3 Japon askeri ölmüştür. Birçok yaralı bulunduğu söylenmektedir.

Şakiler çoğaldı

TOKIO, 30 (A.A.) — Japon kuvvetleri tarafından işgal edilmemiş olan cenubî Mançuri de Çin'lilerin şokaveti korkunç bir nisbette inkişaf etmektedir.

Eşkıyanın faaliyet sahası Peki Moukden demiryolunun geçmiş bulunduğu mintıkadır. Chnag garbinde bir katara taarruz ederek yolculardan büyük bir kısmının yaralamış ve öldürmüşler ve bir Japon tayyare sinin hücumu üzerine kaçmışlardır. M. Thampson isminde birisile diğer bazı ecnebiler Pekin'e gitmek üzere trene binmişlerdi, bunların taarruza uğrayan katara binmeleri mümkün görüldüğünden Japon hükûmeti me seleyi tenvir için taharriyat yapmaktadır. Çin'li asker kaçaklarından bir çete Chimin-Changğ'ın cenubî carbin de demiryolunu tahrip ile 26 eylûlde bir yolcu katarının yoldan çıkmasına sebep olmuşlar ve bütün yolcuları soymuşlardır. İki İngilizle birkaç ecnebi öldürülmüştür.

29 eylûl sabahı, asker kaçakların dan mürekkep bir çete, yine ayni mahallin cenubî garbisinde bir yolcu katarına taarruz ederek bütün yolcuları soymuşlardır.

İstatokonun iadesini

CENEVRE, 30 A. A. — Çin - Japon ihtilâfına müteallik müzakere ler neticesinde, Cemiyeti Akvam meclisi, Çin ve Japon hükûmetlerinin meclis reisinin davetine mukabil verdikleri cevap ile şişmdiye kadar ittihaz ettikleri tetbirlere ıttılâ kesbeylemiştir. Meclis, Japonya'nın Mançuri üzerinde hiç bir emel beslememekte olduğuna dair yaptığı beyanatın ve kendi tebaasının menafiini himaye maksadile alacağı tetbirlerden sonra askerî kuvvetlerini geri çekeceği hakkındaki teyidatının ehemmiyetini kaydetmekle beraber Çin hükûmetinin de Japon tebaasının emniyetine ait mes'uliyetini deruhte etmekte bulunduğuna dair vermiş olduğu teminatı nazarı itibare aldığını da bildirmiştir.

Meclis, her iki memleketin vaziyette sükûnet temin eylemek üzere azami gayretlerini sarfedeceklerine kani bulunmakta ve her iki hükûmetten, mukabil taahhütlerinin tatbik ve icrası için aralarındaki iyi münasebetleri tekrar tesise çalışmalarını ve neticeden doğru bir tarzda Cemiyeti Akvamı haberdar eylemelerini talep etmektedir.

Gayrimelhuz hâdisat müstesna olarak, Cemiyeti Akvam 14 teşrinievvelde yeniden içtima edecektir. Çin ve Japon hükûmetleri kararı kabul etmişler fakat Çin hükûmetinin 14 teşrinievvelde Mançuri'de yeniden istatoko tesisini talep etmesi üzerine her iki memleket mümessilleri arasında bir münakaşa zuhur eylemiştir. Çin hükûmeti, arazisinin işgali yüzünden tazminat talep etmek hakkını muhafaza etmektedir.

M. Ouang istifa etti

CHANGHAI, 30 A.A. — Geçenlerde talebe tarafından ağır surette yaralanmış olan hariciye nazırı M. Ouang, istifa etmiştir. Mumaileyhin yerine M. Alfred Szel tayin edilmiştir.

CENEVRE, 30 A.A. — Çin mümessili doktör Sze, hükûmeti tarafından hariciye nazırlığını kabul etmesi için vaki olan teklife cevap vererek hali hazırdaki ahval ve şerait altında bir takım sebeplerden dolayı bu vazifeyi kabul edemiyeceğini bildirmiştir. Mumaileyh, memleketi ile Japonya arasında tahaddüs etmiş olan ihtilâfın safahatını takip etmek üzere 14 teşrinievvele kadar burada kalmak tasavvurundadır.

İşsizler İş çıkaracak!

Londra'da işsiz amele ile çarpışmalar oldu

LONDRA, 30. A.A.— Bugünün parlamento için büyük bir gün olacağı tahmin edilmekte idi. Keza M. Mac Donald'ın artık bir karar ittihaz etmiş olduğundan dolayı Avam kamarasında mühim bir nutuk söyleyeceği de zannolunüyordu. Bu sebebe binaen merasim parmaklığının önüne kesif bir halk tabakası toplanmış idi. Omumî tribunlara açılan kapının önünde ise kalabalık daha ziyade idi. Duhuliyelere pek ziyade rağbet vardı ve bol bol tevzi olünüyordu, fakat salona girmezden evvel bunları birçok defalar ibraz etmek ve iki deftere imza etmek lâzımgeliyordu.

Avam kamarası, gotik tarzındaki haşabî müzeyyenatı ve renkli camları ile parlamentodan ziyade büyük bir kilisenin rahiplerin âyin yapmasına mahsus olan ön kısmını andırır.

M. Mac Donald, içeri girdiği zaman sıralar tamamen dolmuş ve halka mahsus tribunlarda yer kalmamış idi.

M. Henderson, M. Donald'dan beyanatta bulunup bulunmıyacağını ve parlamentonun şimdiki içtima devresine ne zaman nihayet vermeği ümit etmekte bulunduğunu sordu.

Muhafazakârlar tarafından alkışlanan M. Mac Donald, Economy-Bill'in kamara tarafından kabul edilmiş olduğunu söyledi. Mümaileyh bu sözlerine ilâveten demiştir ki: Bu hafta nihayetinde maliye kanunu ile buna müteallik munzam bütçeler tahminatını tasdik ettireceğimizi ümit ediyoruz. Binaenaleyh, şimdiki içtima devresinin hitamından evvel müzakere edilmek üzere geriye kalacak loan meseleler, borçların itfasına tahsis edilecek olan mebaliği tesbit eden kanun ile pazar günleri sinemaların açılmasına mezuniyet veren kanundan ibarettir.

Mamafih, mesaimizi önümüzdeki çarşamba günü ikmal edebilmemiz mümkündür. 5 teşrinievvel pazartesi günü mevzuu bahis kanunun reye konulmasına tahsis edilecek, ertesi salı günü de bu kanunun kat'i surette reye vazına tevessül edilecektir.

M. Henderson, M. Mac Donald'dan parlamentonun yeniden ne vakit açılacağını söyleyebilip söyleyemiyeceğini sormuştur.

Başvekil, bu süalin içtima devresinin son günü sorulması mûtat olduğunu ve çarşamba günü tekrar sorulacak olursa cevap vereceğini söylemiştir.

Meb'uslardan M. Kirkovva, umumi intihabat meselesi hakkında meclisi teskin edecek beyanatta bulunup bulunmıyacağını sormuştur.

Başvekil, vermiş olduğu cevabın meclisi matlûp veçhile teskin edeceği mütaleasında bulunduğu cevabını vermiştir.

7 teşrinievvele kadar

LONDRA, 30. A.A.— M. Mac Donald, Avam kamarası içtimalarının 7 teşrinievvele tâlik edildiğini beyan etmiş ve bu tâlikin içtimaın sonu olup olmıyacağını tesbit etmemiştir. Lord Readingde meclisin 7 teşrinievvele kadar temdidi ihtimali olduğunu söylemiştir.

LONDRA, 1. A.A.— Umumî intihabatın hemen yapılmasının faydalı olup olmıyacağı meselesi hakkında kabine âzası arasında çıkan fikir ihtilâfının devam etmekte olduğu söylenmektedir.

İşsizlerle müsademe

LONDRA, 30. A.A.— Dün avam kamarası önünde gürültülü nümayişler yapmış olmak töhmetile 11 erkek ve 1 kadın Boustreet mahkemesi huzuruna çıkarılmışlardır. Maznunlar, memnu yerlerde dolaşmak ve polisi dövmek ve hakaret etmek cürmile müttehim bulunmaktadırlar, Ehemmiyetli bir inzibat kuvveti tarafından sarılmış olan ve her saniye büyümekte devam eden büyük işsizler kafilesi mahkeme binasının önünde toplanmakta idi. Mahkeme, isticvabatı gelecek haftaya tâlik etmiş ve yapılmış tevfikattan birçoklarının devamı takarrür eylemiştir.

Işsizler hiçbir hâdise çıkarmadan dağılmışlardır. Yalnız münakaşaların başlangıcında atlı polisler mahkemenin etrafını halktan temizlemek istedikleri sırada şiddetli bir itişme hâsıl olmuştur. Süvari polislerin atları birkaç kişiyi devirmiş ve içlerinden birisi dizinden yaralanmıştır.

Biraz sonra işsizler Hyde-Parkta hiçbir hâdise yapmaksızın bir içtima aktetmişlerdir. Bu içtimaın nihayetinde yeniden bir çarpışma hâsıl olmuş ve süvari polis, nümayişçileri dağıtmak için halk üzerine hücum mecburiyetinde kalmıştır.

Yeni bir İtalyan kruvazörü

TRİESTE, 30 A.A. — Yeni bir tipte inşa edilmiş olan Luigi Cadorna krüvazörü San Marco tezgâhında denize indirilmiştir. 160 metre uzunlukta ve 5350 tonilâto hacminde bulunan bu kruvazör saatte 30 mil yapmaktadır. Bu münasebetle yapılan merasimde bahriye müsteşarı M. Russo ve Harbiye müsteşarı M. Manaresi hazır bulunmuşlardır.

Kontes Cadorna kruvazörün vaftiz anası olmuştur.

M. Laval'in Seyahati

İki haftaya kadar Amerikaya gidiyor

PARİS, 1 A.A. — Matin gazetesine göre, M. Laval teşrinievvelin 12 inci ve 14 üncü günleri zarfında Washington'a hareket edecektir. Mumaileyhin gaybubeti esnasında M. Tardieu, başvekile vekâlet edecektir.

PARİS, 1 A.A. — Petit Journal gazetesi M. Laval'in Amerikaya 16 teşrinievvelde gideceğini açıktan açığa beyan etmektedir.

M. Laval'in Amerikada kalacağı müddet şimdiki vekayiin çok mühim olmasından dolayı çok kısa olacaktır. M. Laval'in seyahat programında Amerikan reisicümhuru M. Hoover'le mülâkatta bulunması ve Washington'daki Fransız tebaasını kabul etmesi maddeleri dahil bulunmaktadır.

Kings Forth Smith ne oldu?

Halepten sonra ne olduğu belli değil

LONDRA, 1 A.A. — İngiltereye gitmekte olan ve dün saat 4 te Halepten hareketinden sonra hiçbir haber alınamamış olan Avusturalyalı tayyareci Kings Ford Smith'in akıbeti hakkında büyük bir endişe hissedilmektedir.

Bir fişek 100 kilometro irtifaa atılacak

ROMA, 30 A. A. — Gazeteler, Colombiya darülfununu profesörlerinden doktör Lyon'nun İtalya'ya gitmiş olduğunu haber veriyorlar. Mumaileyh tazyiki nesimiyi ölçmek için bir takım aletleri havai fişek vasıtasile 100 kilometre irtifaa kadar çıkmak üzere Trablus'taki tecrübelerine devam etmek niyetindedir.

Fransaya tayyarelerle altın geliyor

LE BORGET, 30 A.A. — Tayyareler dün Amsterdam'dan 2900 kilo altın getirmişlerdir. Daha 12,000 kilo altının vuruduna intizar olunmaktadır.

Nautilus batırılıyor

VAŞİNGTON 30 (A.A.) — Vilkons'a Nautilus'ü Norveç sahillerinde batırmak için mezuniyet verilmiştir.

Çinli felâketzedelere 2 buçuk milyon dolar

NEVYORK, 30 A.A. — Tayyareci Lindbergh'in felâkete uğrayan saha üzerindeki uçuşundan sonra birçok Amerika'lı felâkete maruz kalan mıntaka sakinlerine yardım etmek üzere 2 milyon 500 bin dolar toplamağı kararlaştırmışlardır.

Alçakça bir katil

BARI, 30 (A.A.)— İhtiyar bir zevç ve zevceden mürekkep bir aile bikaçbin liret çalabilmek için meçhul bir takım insanlar tarafından kazma ile vurularak öldürmüşlerdir.

Bir şehir yandı

NORTH BAY "Ontario", 1 (A.A.) — Kereste sanayii ile iştigal eden Foosmill şehri bir yangın neticesinde harap olmuştur. Zarar vehasarıktarı 100 bin dolar tahmin edilmektedir.

Belçika kralı Pariste

BRÜKSEL, 30 A.A. — Kral ve kraliçe, tayyare ile Paris'e hareket ettiler.

PARİS, 30 A.A. — Belçika kral ve kraliçesi saat 12,45 de tayyare ile geldiler. Müstemlekât sergisini ziyaret edeceklerdir.

Rubis ismindeki Fransız tahtelbahiri

TULON, 30 A.A. — 66 metre uzunluğunda ve 7,10 metre genişliğindeki 679 tonluk Rubis tahtelbahiri denize indirilmiştir. Tahtelbahir 7,5 luk bir topla altı adet torpil koğanı ve torpil levazimile mücehhezdir.

Parlamentolar ittihadı meclisi toplandı

BÜKREŞ, 30 A.A. — Parlâmentolar ittihadı meclisi bugün öğleden sonra içtima ederek terki teslihat konferansı dolayısile 1932 konferansının Cenevrede toplanmasını derpiş eylemiş ve yarın açılacak olan kongre riyasetine Romanya meclisi reisi M. Pomeia'yı namzet gösterme ğe karar vermiştir.

SON DAKİKA

Türk - Yunan dostluğunun yeni bir tezahürü

İsmet Paşanın seyahati etrafında Atina gazeteleri ne diyorlar

ATİNA, 30 (A.A.) — İsmet Paşanın ve Tevfik Rüştü Beyin Atinaya ziyaretlerinin büyük ehemmiyetinikaydeden matbuat bu ziyaretin uzun zamandanberi ihtilâfta bulunan iki millet arasındaki kat'i barışmanın yeni bir tezahürü olduğunu ve kardeşçe dostluklarımın bugün Balkanlarda sulhün en sağlam teminatını teşkil eylediğini yazmaktadır. Gazeteler umumi hissiyata tercüman olarak diyorlar ki:

"Türk - Yunan teşriki mesaisinin yüksek kıymetini müdrik bulunan Yunan milleti mütekabil itimat ve anlaşma fikrile iki millet arasındaki mukarenet eserinin M. Venizelos ve M. Mihalakopulos ile birlikte başlıca mürettibi olan iki Türk devlet adamını selâmlamakla bahtiyar olacaktır."

Türk nazırları cumartesi sabahı burada beklenmektedir. Yunan hükûmeti ve milletinin misafiri olacaklardır. Kendilerine Petit Palas otelinde daireler tahsis olunmuştur.

Resmî programa nazaran Cumartesi akşamı hükûmet tarafından resmî bir ziyafet ve pazar günü Reisicümhur tarafından bir ziyafet verilecektir. Bu her iki ziyafeti suvare takip edecektir. Pazartesi günü Türkiye sefaretinde bir ziyafet verilecektir. Mecliste ve belediyede resinde de resmi kabuller tertip olunacak ve gezintiler yapılacak. Spor eğlenceleri de bu ziyaret müddeti esnasında cereyan edecektir.

Bugün Yugoslavyalılarla maç yapacak olan takımımızda tadilât yapıldı

SOFYA, 1 A. A. — (Muhabiri mahsusumuzdan) Yugoslavya futbol milli takımı bugün gelmiştir. Takım altısı İstanbulda gördüğümüz Beograski oyuncularındandır.

Yugoslavya takımı en kuvvetli şeklile gelmiştir. Yarın saat 4 te hâkem M. İvaneviç'in idaresi altında Türk millî takımı ile karşılaşacaktır.

Geçen oyunun verdiği neticelere göre takımımızda bazı tadilât icra takarrür etmiştir. Yeni şekil şudur:

Hüsamettin

Hüsnü Burhan

Mitat, Nihat, Sami,

Eşref Rebii Fikret Salâhattin

Niyazi

Merkez muhacim Hakkı hasta olduğundan bu müsabakaya iştirak edemiyecektir.

Binicilerimiz Sofyada çok alkışlandılar

SOFYA, 1 A.A. — "Muhabiri mahsusumuzdan" Binicilerimiz bugün kalabalık bir seyirci kütlesi huzurunda ilk müsabakalarını yapmışlardır. Bu müsabakalara Bulgarlardan 13 ve bizden 8 zabit iştirak etmiştir. Eğlenceli zabitlerimizi çok alkışlamıştır. Sahaya alışmamış olan bir iki hayvan biraz ürkeklik yapmışlarsa da netice intizam tahtında cereyan etmiştir. Müsabakalara yarın ve öbür gün de devam edilecektir.

İSTANBUL, 1 A.A. — 2 Teşrinievvelde (yarın) milli takımımızın Yugoslavya millî takımı ile yapacağı maç tafsilâtını Anadolu Ajansı saat 22,15 te İstanbul radyosile neşredecektir.

Arnavut kralına suikast yapanların muhakemesi

VİYANA, 30 A.A. — Arnavut kralına karşı süikastte bulunan Ali Cami ile şeriki cürmünün muhakemesine bugün başlanmıştır. Bütün silâhlarımın üzerleri aranmış ve jandarmalar tarafından fevkalâde inzibat tedbirleri alınmıştır.

Heyetimizin Bulgaristanda tetkikatı

SOFYA, 1 (Milliyet) — Bulgaristanda ormanların idaresi ve teşkilâtı etrafında tetkikatta bulunmak üzere buraya gelen Mitat ve İsmail Hakkı Beyler Ziraat nazırı ve orman müdürü tarafından kabul edilmişlerdir. Heyet bir ziraat memurunun refakatında ormanları gezeceklerdir.

Gazetecilerin bir protestosu

CENEVRE, 30 A.A. — Cemiyeti Akvam nezdine memur beynelmilel gazeteciler cemiyetinin komitesi Cemiyeti Akvam meclisi reisi Lerroux'ya bir protesto mektubu göndermiştir. Bu mektupta M. Lerroux nun meclisinin içtimaında gazeteciler aleyhinde serdettiği umumi mahiyetteki ittihamlardan dolayı protesto edilmektedir. M. Lerroux bu içtimada gazetecilerin Çin - Japon ihtilâfı hakkında asılsız haberler vermiş olduklarını ve bu haberlerin Çin hariciye nazırı M. Wang'a karşı yapılan suikastı intaç ettiğini söylemiştir.

Çinde dansingler pek fazla

PEKİN, 30 A.A. — Çin milletinin ananevî faziletlerini tehlikeye koyacak derecede kadınlı erkekli gençliğin devam etmekte bulunduğu cazbantlı veya sadece kuvvetli gramofonlara malik dans mahallerinin tezayüdü üzerine Kuo-Min Tang erkânı harbiyesi hükûmetten bunların kapatılmasına emir verilmesini istemiştir.

M. Mihalakopulos Atinaya döndü

ATİNA, 30 (A.A.)— M. Mihalakopulos Atinaya avdet etmiştir.

Etıbba odası kongresi

Ekseriyet elmadığından intihap lamadı..

Dün Etıbba Odası eski Türk Ocağı binasında toplanarak idare heyetini ve haysiyet divanını intihap edecektir. Fakat dünkü içtimaa 1650 azadan ancak 60 kadarı gelmiştir. Ekseriyet olmadığından intihap teşrinievvelin 17 inci cumartesi gününe bırakılmıştır.

Gelecek içtima gene eski Türk Ocağı binasında yapılacaktır.

SANAT

SAN'AT âleminde

Kafa ve bacak

Bulgaristanda millî takımımız beşe karşı bir ile mağlûp oldu. Bu kabil spor havadislerine alışık olduğumuz için ben bu habere şaşmadım. Sadece müteessir oldum ve şu hakikati düşündüm. Yumruk ve tekme nümayişlerinde ileri atılmaktaki bu tehalükümüze, mukabil daima san'at ve kültür sahasında bir ihtirazla cephe gerisini tercih etmişizdir Kanaatimce bunun sebeplerini bizde güzel san'atlar teşekkülünün himayesizliğinde aramak icap eder. Pazısında büyük bir kudretin sertliğini taşıyan Türkün kafatasında ve kalbinin damarlarında daha olgun ve dolgun bir varlık bir servet gizlidir. Bu büyük çekmecenin anahtarını ellerinde tutanlar, kıskanç bir itimat sızlıkla bu defenenin sırrını saklıyorlar.

Bizde güzel san'atlar teşekkülünün himayesiz olduğunu söyledim. Bakmız üvey evlât muamelesi gören bu varlıktan size hazin hikâyeler anlatayım.

Meselâ iyi kötü bir stadyomumuz vardır. Fakat bir galerimiz, devrinin san'at varlığından haberler veren bir millî müzemiz var mıdır?

Yunanlılar bizimle bir sergi yapmak istediler. Kendilerine müspet bir cevap veremedik ki. Nerede ve ne ile yapacaktık?

Işin iç yüzünü biraz eşeleyelim mi? Ressam, resim yapmak ister. Resim yapmak için boya, tuval ve sair malzemeye ihtiyaç vardır. Bunlar ucuz da değildir. Ressam, bir günlük öğle yemeğini feda ederek bir tüp kadmıyom kler alıyor. Tuvale gelince evvelce yapılmış olan bir tabloyu bozarak üzerine yeni ilhamının yeni hatlarını çiziyor. Bu bir faciadır, buna isimsiz felâket derler.

Halbuki heba olan eserler, ecnebi tecessüs ve ithama karşı müskit bir yük olduktan başka yarınki neslin de rehberleridirler. Elli senelik mazisi olan Türk resminden elimizde ne kalmıştır.? Bu kadar sergiler açıldı, kapandı, bu kadar eserler teşhir edildi. Halkın bediî zevkini terbiye edecek olan ve daimî bir resim galerisinin en yakın bir fırsatta tesisine çalışmak, en hayırlı bir iş olacaktır. Kafayı yürüten bacak değil. Bacağı yürüten kafadır.

Elif Naci

Balkan resim sergisi

Maarif vekâleti, Balkan konferansında mevzuu bahsolacak olan güzel san'atlar sergileri hakkında akademi ile Müstakil resam ve heykeltraşlar birliğinin noktai nazarını gönderdiği bir tezkere ile sormuştur. Müstakil ressam ve heykeltraşlar birliği de bu husustaki fikirlerini bir rapor la vekâlete bildirmiştir. Ehemmiyetine binaen raporun suretini aynen dercediyoruz:

* * *

"— Fikrî Koouerasion'un san'at becayişinin, beynelmilel anlaşma ve sulh unsurları olark bütün dünya tarafından kabul edildikleri bir sırada, memleketimizin harsını ve san'atini tanıtmak için her teşebbüse girişmesi Türk san'atkârlarının şiddetle temennî ettikleri bir keyfiyettir. Bu itibarla, Balkan memleketleri arasında açılması mevzuu bahis müşterek sergilere, Cümhuriyet hükûmetinin san'at teşekküllerinin azamî ehemmiyeti atfetmeleri lâzımdır.

Yabancı san'atkârlar tarafından memlekette açılacak sergiler, veya müşterek sergiler, hükûmetin en büyük kolaylıkları göstermesi lâzımdır. Ezcümle bu gibi sergilerin açılacağı binalar, bu tezahürlerin şereflerile mütenasip olmalıdırlar. Resim ve heykel müzelerinin bizde henüz mevcut olmaması, bu gibi sergilere tahsis edilecek bir umumî galerinin noksanlığı, mevcut müzelerden birinin, veya saraylardan en münasibinin salonlarının tahsisini icap ettirmektedir. (Fransa hükûmeti, müşterek ve ecnebi sergileri için daima Jeu de Peaume müzesini tahsis eder ve bu gibi meşherler Avrupa memleketlerinde en büyük galerilerde açılmıştır.) Müşterek sergilerin sureti tertibinde bazı kaidelere riayet edilir. Şöyle ki: Sergiler bir kaç kısımdır: Muayyen devirlere ait sergiler, eski san'at ve san'atkârlara ait, yeni san'at ve san'atkârlara ait sergiler, veya eski ve muasır san'atkârları cemeden sergiler. Meşherlerin nevileri ne olursa olsun, tertip ve tanzim usulünde devirleri ve mekteplerin nazarı itibara almak lâzımdır. Meselâ serginin her salonu, iştirak eden devletlerin muayyen san'at devrini temsil eder ve aynı tarihte yaşamış, mümkün mertebe aynı san'at anlayışı ile çalışmış olan san'atkârların eserlerini ihtiva eder. Devirlerin üslûplarını ve mekteplerin mümkün mertebe bir klâsifikasionu ile tertip edilen müşterek bir sergi, iştirak eden devletlerin san'atlarını mukayese için tam bir zemindir. Burada umumî hattını çizdiğimiz bu cihet serginin tertibinde alâkadarlar tarafından ariz ve amik tetkik edilmelidir."

Galatasaray sergilerinin karakteri

Plastik san'atin iki mühim kısmı olan resim ve heykeltraşî bizde, ilk adımlarını henüz atmış vaziyetindedirler. Tam komposision, portre, peyzaj ve natürmort, yahut tam büst ve heykel daha yapılmadı, ve bunları yapmağa namzet san'atkâr yarım asırlık san'at mazisine rağmen — daha, istidadını bize göstemen — lüzumlu lüzumsuz ileri sürülen remedi. Tabiri amiyanesile, bu san'atkâr kıtlığına, halkın tam bir lâkaydî ve cehaleti ilâve edilirse, plastik san'at sahasındaki henüz iptidaî vaziyetimiz hakkında ufak bir fikir edinmiş olunur.

Fakat bu cihetler, doğduğu ve yaşadığı vatanı seven her fikir ve san'at adamına daha çok çalışmak, ve fedakârlıkla çalışmak için birer sebep teşkil etse gerektir. Boşluklara rağmen, yeni yetişen yahut dün tahsillerini bitirmiş olan bazı genç ressam ve heykeltraşlarda, tabiati görüş, hissediş, san'ati anlayış noktai nazarından, istikbal için ümit verici kabiliyetlere tesadüf edilmektedir. Bu genç san'atkârların içinden, ileride, chemmiyet kespedecek, ve hattâ beynelmilel bir mevki almağa kudretli olacak şahsiyetlerin yetişmesi ihtimalden hariç olamaz.

* * *

Bizde senede iki güzel san'atlar sergisi açılır, ve olan biten hareketler bu iki sergiden ibarettir. Bu sergiler, öteden beri icrayı faaliyet eden Alay köşkünde kâin birlik, ve iki seneden beri teşekkül etmiş olan Müstakil ressamlar ve Heykeltraşlar birliği tarafından tertip edilmektedirler. Muhitimizin vukuf erbabı, bu son teşekkülün eseri olan meşherlerin ne kadar calibi dikkat olduklarını işaret ettiler. Müstakil ressamlar hakkında bahsetmeyi diğer bir makaleye bırakarak, Güzel san'atlar birliğinin nümayişi olan Galatasaray sergilerinden ufak bir fikir vermeğe çalışayım.

Kemmiyet itibarile değil, —çünkü Galatasaray'da kusursuz bir kol, bir bacak, bir yüz çizebilecek kadar mektep terbiyesi kuvvetli bir ressam yoktur— fakat ruh itibarile, bu sergileri senede bir kere Paris te açılan ve Fransız akademik san'atini temsil eden (Société Nationale des Beaux Arts) ve (Artistes Francais) cemiyetlerinin sergilerine benzetirim. Burada ve orada aynı ifade siz, "ölü", muayyen reçeteler ve trükler dahilinde yapılmış, yalnız sevimliliği, hoşluğu, nazarı okşayıcılığı istihdaf eden eserler. Burada ve orada, Lionardo'da Vinçi'nin, "la pittura e cosa mentale,, tarzındaki meşhur tefsirine istinat eden eserlerin tam bir noksanlığı. Bu âdetlere ve an'anelere, reçetelere ve kombinezonlara istinat eden san'at, "ölü san'at,, tir. Ölü san'ati bir kaç kısma ayırabiliriz:

Akademik ve skolâstik olabilir. Yani mekteplerde ve akademilerde tedris edilen, an'anevî şekillerini David'in romalıları, Ingres'in sahte yunanlılarından beri kaybetmiyen bir san'at. Bu akademizm iki kere ölüdür, çünkü hâlâ topuğundan vurulan Achille'i, Termopyle geçidinde Leonidas'ı, tasvir etmek ister, ve füzenini yontarken yunanı kadim vazolarındaki rakkaselerin çizgilerini düşünür. Ölü san'at anekdotik olabilir. Yani her şeyden evvel mevzuu, anlatılan, daha doğrusu resmedilen hikâyenin cazibesini nazarı itibara alır. Anekdotik ressam, beş altı yemiş ve bir çiçek vazosundan müteşekkil bir tabiat parçasına bakmaz. Eşyanın sessiz faciası alâkasını cezbetmez. Melodramı seven fırçası, "biçare valde", yahut,, deniz kenarında mehtap gezintisi" gibi mevzuları canlandırır. Ölü san'at nihayet, kuvvetli ve temiz cereyanların işine gelen kısımları aşırarak, onları her kesin anlayacağı bir şekle sokar. Empresiyonizmi, kübizmi akademizmin pudrası ve allığı altına sokmağa muvaffak olur.

Işte, kütleye konuşan bu sahte san'at şekillerine, her memleketin resmî sanayiinefise sergilerinde rast gelindiği gibi, bizdeki Galatasaray sergilerinde tesadüf edilir. Bizde akademik san'ati bihakkin temsil edecek eserler bulmak, merhum Hamdi Beyin, Gerôme'un tablolarını andırır. ve belki onlar kadar kuvvetli eserleri istisna edilirse, hemen hemen imkânsızdır. Fakat Çallı Ibrahim Bey ve arkadaşlarının Avrupadan buraya döndükleri tarihten başlayarak bugüne kadar devam eden, ve Galatasaray sergilerinin ruhunu teşkil etmiş olan bir tarzı kısaca tahlil etmek mümkündür. Belki biraz kat'iyetle Çallı İbrahim ekolü tesmiye edeceğim tarz, 1914 ten beri Türkiyeye, bir kaç parlak renkten başka bir şey getirmedi. Orta yaşlı Türk ressamlarının —Çallı İbrahim, Namık İsmail, Feyhaman, Sami ve diğerlerinden müteşekkil grupun— yegâne estetik manaları bu bir kaç parlak rengin içindedir. Bu san'atkârların yegâne kayguları, zannediyorumki, alelâde bir hassasiyetin mana taşımayan üç beş rengini, bir araya getirerek, sahte bir çalakî ile onlara beyaz tuval üzerinde tablo şekli vermek oldu. Bu renkler hiç bir zaman, ne Çallı İbrahimin ada çamları altında gezen maşlahlı hanımlarında, ne Hikmet Beyin rakit sularda sallanan sandal ve maunalarında, ne Namık İsmail B. in divanlara uzanmış melânkolik kadınlarında, derunî bir haletin, tabiati hususî bir görüşün ifadesi olmadı. Bu san'atkârlar, mavi, mor, sarı ve kırmızı renklerin sathi kombinezonu ile resimlerine sevimlilik verebildilerse, desen in "Construction,, denilen usulü inşanın tam bir acemisi kaldılar.

Başından başlayarak ayağında bitirerek bir figürü tuvale yerleştirmenin, bir vücudun azalarını yekdiğerine raptetmenin, çizkilerle derinliği, yuvarlaklığı vermenin bilgisini bilemediler. (Metier) işçilik ve teknik onlara kapalı kaldı. Bu desen ve tarzı inşa bilgilerini haiz bile olsalardı, dünyayı görüş ve hissediş cihetindeki alelâdelikler yine baki kalırdı. Bir tablo, fevkalâde bir haleti ruhiyeyi tercüme eden bir renk ve çizki âlemidir. Mersüm ve menkuş pisikolojik bir hâdisedir.

Emperesyonizmin saf renklerini aşırarak akademik paletlerine sokan, ne sağa, ne sola sarkmıyarak orta ve bulanık bir san'at yapan alelâde boyacıların, eski Osmanlı ressamlarının niçun bu kadar müteessir edebildiklerini kendime sorarım. Louvre'da, (Paul Veronese) in önünden lâkaydane geçtiğini kendi si itiraf eden Çallı İbrahim, niçin Paul Chabas'ların, Aman Jean'ların Besnard'ların san'atına tatbik etti, cormon'u neden kuvvetli gördü. Namık İsmail neden "Zorn,, a bayıldı? Hikmet te neden Leo Putz'i kendine hoca etti. Çünkü, resim mazisi olmıyan bir memlektin Avrupa müzelerine ilk giren ressam grupu, en güzel boyayı, harsı en kolay san'ata meclûp olması tabiî idi.

Mamafih Türkiyede bir resim müzesi açılması lâzımdır. Bu müze açılırsa, belki san'at kaygumuzun fazlalığından müfrit yaptığımız bu tenkitlere rağmen, zikrettiğimiz san atkârların eserlerinin ilk Türk mektebi olarak bu müzede toplanmaları zarurî olduğunu da söylemek icap eder.

Nurullah Cemal

Müstekillerin Resim sergisi

"Müstakil ressam ve heykeltraşlar,, birliği, beşinci resim sergisi açıyor. Eski Türk ocağı binasında teşrinievvelin yirminci günü açılacak olan bu serginin pek kıymetli eserleri ihtiva edeceği tahmin edilmektedir. Sergiye iştirak edecek olan san'atkârlar meyanında Hale Hanım, Nurullah Cemal, İsmail, Hadi, Refik Fazıl, Elif Naci, Mahmut Cemalettin, Şeref, Cevat, Zeki Beyler vardır. Sergide irili ufaklı yüze yakın eser teşhir edilecektir. Güzel san'atlar birliğinin geçenlerde açtığı Galatasaray sergisinin muvaffakıyetsizliğinden sonra bu sergi, san'at muhiplerine karşı açılmış yeni ve canlı bir ufuk mahiyetindedir. San'atkârlara muvaffakıyetler temenni ederiz.

Belçikalı bir ressam

Belçikalı ressam M. Maks Marko şehrimize gelmiştir. Memleketimize ait bazı levhalar yaptıktan sonra memleketine dönecektir.

Bulgar akademisi müdürü

Bulgar Güzel San'atlar akademisi müdürü evvelki gün şehrimize gelmiş ve çini tetkikatı yapmak üzere Eskişehire hareket etmiştir.

M. Jansen gitti

Ankara'nın imar plânını yapan M. Jansen dün Ankara'ya gitmiştir.

Viyanada bir sergi

Viyanada açılacak "Türk eserleri,, sergisi için, Topkapı müzesinden bazı eserler istenmiştir. Bu meyanda kanunî Sultan Süleymanın elbisesi de istenmiştir.

SİNEMA

Haftanın filmleri: Artur..

Bu hafta sinemalarda iyi filmler var..

" Artur ,, filminden bir sahne

Majik sineması bu hafta "Artur,, isminde garip bir operet gösteriyor. Bu filmi şöyle hulâsa edebiliriz:

Artur Mişu, bütün Paris kadınlarını cezbeden bir "Güzellik,, müessesesinin sahibidir.

Artur meşhurdur. Artur kudretlidir, Artur adeta bir ilâhtır.

Yalnız zavallının yine de derdi eksik değildir. Madam Artur Mişu kocasının dostlarından Hulbert de dö Fondragon isminde bir gence tutkundur. Aym on üçü, bir cuma günü, boş yere, paralı mirasına konulabilecek bir akraba diye andıkları taşralı yeğenleri geli verir. Artur, Antonin atlı bu zavallı kızın kılığını kıyafetini görünce ne yapacağını şaşırır. Fakat ister istemez kimsesiz kızı yanlarında alıkoymağa mecbur olur ve ona ortalık işi ile meşgul olmasını tenbihler.

Antonin artık bütün gününü mutfakta geçirmeğe başlar. Herkes te ona hizmetçi muamelesi eder. Vaziyetinin düşkünlüğüne rağmen Antonin yine de birini sevecek zaman bulur. Hem de gönlünün kahraman fatihi Roje Botramel adlı zarif şık bir gençtir. Tabiî Roje'nin sevildiğinden filân haberi bile yoktur. Zaten adamcağızın aklı fikri spordadır. Kadınları görecek gözü yoktur. Onu cezbeden güzel bir kadından fazla heyecanlı bir futbol maçıdır.

Bir gün Artur Huber'in karısına yazdığı mektuplardan birini eline geçirir. Tabiî der hal mücrimlerden hesap sorar. Kurnaz karısı Modo mektubun kendisine değil, Antonine yazılmış olduğunu anlatır. Ve çok geçmeden de onu güzelce kandırır.

Bunun üzerine Artur, bir kızı dile getirdiğini ileri sürerek Fondragon'u Antonin ile evlenmeğe mecbur eder. Modo bir kolaymı bulup Antonini de bu işe razı eder. ve izdivaca sırf bir merasimden ibaret kalacağını söyler. Fondragon da zevahiri kurtulmak için işbu hileye katlanmadan başka çare kalmadığını görür ve Antonin bu suretle madam Huber dö Fondragon olur.

Artur o yazıda yine her zamanki gibi tatil günlerini Roje nin annesi madam Botramelin köşkünde geçirmeğe gider. Bu suretle Paristeki Güzellik müessesesinin şubesi addedilebilecek bir Çıplaklar Parkı açar.

Antonin de sözde kocasile beraber madam Botramel'in misafiridir. Yalnız artık genç kız tamamen değişmiştir. Eski küflü kozadan parlak güzel bir kelebek çıkmıştır.

Çok geçmeden Artur'u zerafeti, Rojeyi de sporculuğu ile hayran etmeğe başlar.

Sahilde tertip edilen bir Pijama müsabakasına iştirak ederek birinciliği kazanır. Ve gün geçtikçe de Artur'un ateşi artar.

Hattâ Antonin'i çılaplığa alıştırmak ister. Halbuki Antonin öbür yanda hâlâ Roje'yi sevmektedir. Genç sporcu da denizde ve kırda geçen samimî günlerden sonra, madam Fondragon'un füsununa kendini iyice kaptırmağa başlar. Huber'le Modo'nun araları açılır. Kavgalar baş gösterir. Modo kıskançlık buhranları geçirerek sevgilisini mütemadiyen hırpalar. Halbuki zavallı Fondrago'nun kıskanılacak bir tarafı da yoktur. Zira Antonin de o güne kadar tatlı bir söz bile işitmemiştir.

Işin fenası bir gün Artur, Roje ile Antonin'in öptüklerini görür. ve Doğru Fondragon'a giderek bu iki suçluya kocalığını bildirmesini söyler.

Zavallı Huber ne yapacağını şaşırır. Üstelik bir de Antonin'den hakaret görür.

Antonin o akşam Roje'yi yatak odasına almağa karar vermiştir. Halbuki onun yeri ne bahçe merdivenini kullanıp pencerelere tırmanarak Romro,kârı aşıklığa üzenen Artur çıkagelir. Antonin çabucak başından defeder.

Arkasından Roje gözükür fakat bu aşk duasını Fondragon gelip bozar. Hoş Fondragon sözde karısının odasına hesap sormağa gelen bir koca tehevvürü ile değil Modo'nun yanında iken Artur'un bahçede gezdiğini görüp saklanacak bir delik arıyan talihsiz bir aşk avcısı kılığile gelmiştir.

Antonin onu odasında bırakır ve Roje ile beraber kaçar gider.

Biraz sonra Modo da bu odaya gelir. Fakat Artur'un oraya doğru yaklaştığını görerek Fondragon'la beraber Antonin'in yatağına gizlenir. Artur yataktakileri Antonin sanarak ateşli bir ilânı aşk başlar.

Yorganın altından Huber'le Modo'nun çıktığını görünce aklı başından gider.

Tabiî bu fırsatı ganimet bilen Modo, sözde Arturu böyle bir vaziyette yakalamak için Fondragon'la kasten bu oyunu tertip ettiklerini söyler. Böylece de zavallı Artur üstelik bir de karısından af dileme ğe mecbur olur. Fondragon hiç ciddiyetini bozmadan işi idare eder. Modo suçlu kocayı "affeder.,, ve yine eskisi gibi üç cepheli sakin hayatlarına dalarlar.

Antonin'le Rojeye gelince, onlar güzel bir otomobil saadete doğru uçuyorlar... Yalnız nedense yolda epey zikzaklar yapılıyor. Galiba genç mes'ut şoförün aklı makinesinden başka yerlerde olacak..

İlâhların sevgilisi

Elhamra'da

Emil Yanings ve Olya Tehechova'nın bu isimdeki filmi bu hafta Elhamrada gösterilecektir.

Bu filmin hülâsası şudur:

"Meşhur Tenor Alber Wikelman hakikaten ilâhların sevgilisi idi. Fevkalâde bir sese sahip olan Alber yirmi senedenberi şereften şerefe uçuyor ve bunun neticesinin tevlit edebileceği bütün fırsatlardan istifade ediyordu. Güzel bir kadının kocası bulunan Alber bir çok metreslere malik olmasına rağmen bunların arasında en ziyade nazarı dikkati celbeden Olga Dagamirskr idi. O zamana kadar kendisinin sürmekte olduğu sefih hayata göz kapamış olan karısı yaşla kocasının sürüklendiği akibete lâkayt kalamıyarak artık tiyatrodan çekilmesini ve yanında sakin bir hayata girmesini teklife bile kalkıyor. Fakat cinnet derecesinde mağrur bir san'atkâr olan Alber karısının bu teklifine kulak asmadıktan maada Amerika için menfaatli bir demukavele bile imzalıyor.

Fakat, Amerikada da aynı vatanında gördüğü hüsnü kabulü göreceğini zanneden artist bu fikrinin ne kadar yanlış olduğunu anlamakta gecikmiyor zira gazeteler hakkında fena tenkitler yazdıktan maada çalıştığı tiyatronun müşterileri de kendisine ehemmiyet vermemeğe başlıyorlar..

Boonos Ayres te her hangi bir nezaretten uzak kalan Vinkelman kadın ve içki hakkında ki iptilâsını o kadar ileri götürüyor ki bir akşam ilk verilen bir oyunda tam sahnede iken sesini kaybederek hasta düşüyor. Bu vaziyet karşısında kendisini tedavi eden doktor artık sahneye çıkabilmesi imkânı kalmadığını ve, vatanına avdetden başka çaresi kalmadığını açıkça söylüyor. Vinkelman vatanına avdetinden Amerikadaki vaziyetinin henüz memleketine aksetmediğini görünce artık sahneden çekileceği bahanesini serdederek karısının yanında hayat geçirmeğe ve hattâ hakikati bile karısından saklıyor.

Epey bir müddet geçiyor. Artık Alber'in hayatı tam manasile bir köylü hayatıdır. Fakat bir gün nasılsa karının bir teşviki neticesinde şarkı söylemeğe kalkıyor... Hayret o zamana kadar çıkmıyan ve artık çıkacağına kana[illegible] sesinin tekrar evd[illegible] ren san'atkâr be[illegible] şarak şeref sah[illegible] mek üzere sahne[illegible] dete şitap ediyor. [illegible] sefer de yine esk[illegible] ıddelerine tevfik [illegible] dın ve içki hayat[illegible] atisini tehlikeye [illegible]

Şimdilik biline[illegible] sa o da Lohfngri[illegible] sahneye muhteşe[illegible] avdet ediyor.

Opera'da

Opera bu akşam [illegible] isimli bir film gö[illegible] filmin mevzuu şud[illegible]

"Tohaf bir vasiy[illegible] cibince Sintiya Kro[illegible] 23cü seneyi devriy[illegible] lenmiş ve kocasile [illegible] şıyor bir halde ola[illegible] takdirde kendi bü[illegible] nin 3,000,000 dola[illegible] dan mahr[illegible] Sint[illegible] ile evleksim [illegible] ger'in re[illegible] Polo'yu seviyor, koc[illegible] tazminat almadan divo[illegible] mak fikrinden geçirmiy[illegible]

Sintiya ve Marsia [illegible] mutabık kalırlar. Her [illegible] le olursa olsun Sintiya [illegible] konacak ve bundan 1[illegible] lar Marsia'ya verecek [illegible] ile divers yapmak şulu[illegible]

Sintiya, ertesi [illegible] edilecek Hagon Dered [illegible] bir mahkûm ile ha[illegible] leniyor. O esna[illegible] mücrim cürmünü itira[illegible] tiğinden nahak yere m[illegible] olan Derk idamdan ku[illegible] Ve Sintiya'nın zevci [illegible] madenlerde kendi [illegible] devam eder.

Sintiya kocasile ol[illegible] nazaadan müteessir [illegible] Roger ile uzaklaşma[illegible] verir ve Roger ile ber[illegible] elvedasını söylemek [illegible] dene gider. O esnada [illegible] den bir infilâk netices[illegible] den madenin derin b[illegible] sında mahpus k[illegible] tulmak için yalr[illegible] var. Bir dinamit il[illegible] fakat bunu kim y[illegible] cası mı? Yoksa [illegible] Kim kendini telef [illegible] dın kimi tercih ede[illegible]

Bu heyecanlı ve[illegible] disenin ifasını perd[illegible] siniz .,,

Sinema Ha[illegible]

* Lily Damita [illegible] Benett Hollyvoo[illegible] mişlerdir.

* Anna May [illegible] mount'[illegible] yeni [illegible] yapmıştır.

* Columbia [illegible] da 14 m[illegible]ilyon f[illegible] temin et[illegible] yondan fazla idi.

* John Bols Un[illegible] konturat yapmıştır [illegible] oynamasa bile ser[illegible] 000 frank alacaktı[illegible]

* Son bir istatistiğe [illegible] elyevm İngilterede 3,981 [illegible] ma vardır.

* İngiliz kralı Şar[illegible] "Şehrin ışıkları,, filmin[illegible] mek arzusunu izhar etm[illegible]

Jime Coyller [illegible]

Jime Gollyer, [illegible] artistlerinden Stu[illegible] evlenmiştir. Her [illegible] bir film çevirmek[illegible] için bir müddet [illegible] vood'da kalacakla[illegible] nı geçirmek için, [illegible] zona'ya ava gidec[illegible]

SINAÎ TESİSA[illegible] TÜRK ANONİ[illegible] TİNDEN: [illegible] LÂN [illegible] naî tesisat ve işl[illegible] m Şirketinin 19[illegible] hesabiye ve ic[illegible] tetkikat ve mü[illegible] üzre nizamnam[illegible] ü ve Ticaret ka[illegible] ddelerine tevfik [illegible] eti adiyede içtim[illegible] idarece karar [illegible] n yevm ve val[illegible] rarlaştırılan 19[illegible] isinin üçüncü [illegible] al saat 10 da [illegible] umiyesi şirket[illegible] lan Galatada T[illegible] 118-120 numer[illegible] a davet olunurl[illegible] MÜZAKERA[illegible] re ve müral[illegible] sdiki ve mec[illegible] bası ve hesal[illegible] meclisi idare[illegible] için bir müral[illegible] nın tespiti ve [illegible] iraesi. [illegible] re azasının ha[illegible] rketi idareye [illegible] reti mıkdar[illegible] için ter[illegible] muar[illegible] üzre [illegible] miyet it[illegible] kâleten [illegible] hâmil o[illegible] ezkûrda ha[illegible] Mezkûr [illegible] i arzu eden[illegible] ları hisse se[illegible] zkûr seneda[illegible] duğuna [illegible] rafında[illegible] evmi i[illegible] vel şirke[illegible] eten te[illegible] eclisi Id[illegible] antaşında [illegible] anede mul[illegible] nduğu m[illegible] van efendi[illegible] ra Memu[illegible] Millet hanı[illegible] Fermanyan[illegible] hli bir kıta[illegible] metinizde al[illegible] eylediği (12[illegible] ten itibaren[illegible] craiye ile m[illegible] mi tahsili h[illegible] bulan mü[illegible] saade etmemes[illegible] veya vesait[illegible] gönkitlerde, [illegible] nızın m[illegible] ılınamıyarak i[illegible] beraber bu hu[illegible] lan tahkikat d[illegible] titaf eylememiş[illegible] bliğâtı muktezi[illegible] ı karargir olma[illegible] itibaren bir ay [illegible] dosya numara[illegible] da şifahi [illegible] ile [illegible] hiç [illegible] nce [illegible] 2,550, [illegible] da şifahi [illegible] hallesinde M[illegible] e Cemalettin [illegible] İcra memu[illegible] makinaları Şirk[illegible] matlubu old[illegible] 4 lira 47 kuru[illegible] ha[illegible] da v[illegible] za g[illegible] zahrına veri[illegible] nahalde olm[illegible] kametgâhını[illegible] terilmesine [illegible] ifasına k[illegible] baren bir [illegible] bir itiraz d[illegible] takip eden [illegible] borcu eda v[illegible] mal vesaire [illegible] nızda giya[illegible] devam ol[illegible] emrinin tel[illegible] lmak üzre

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

İstşvekil hareket etti

sahifede)

Kont dö Şam mî surette has- ir. Başvekilimi- rile konuşmala- azla devam et- la sefir cenapla dlaşan İran sefi- het Paşa Hazret

Sansı

Sırası li bir sefir. dedi. misâl ya- ra müsahabeye kadar sa huzurile devam sebatını mettedir

Harşayı teşyie gelen nesi idi eh sefiri, Rus kon la geliyı konsolosu, Ma- sıkı bir ç, Danimarka ve kat'iyyele vardı. cektir.,, ve Kenan Paşa- bir kaç ddin Bey, fırka te kusuri Recep, Afyon bazı hav eyler, İzmit meb raqué) en Eşref gaze okyo mak icişarı oyun İstan da dare heyeti reisi Cev dare, Dr. Reşit Galip, Sa dı vikrü, Darülfünun emi kon er Raşit, müderris- hat! lihiddin Adil, Tahir, iyi bitün inhisar müdürü prova skirat inhisar müdü telerin uhtelit mübadele dar dil Türk murahhası yok; hide bu meyanda geçirme teşyie gelmişler- Sabahle doğru Hariciye fon; iki vfik Rüştü Bey, yardı ve güğertede sefir kta görüştü.

zıl *vekilin beyanatı*

mi? ben İsmet Paşa, Ati — Enkarden Vima ve — leri ve Atina ajan gelip lerini kabul ederek Ba ulunmuşlar ve beya fede zcümle: velia mizde *kiye halkının sami- Cane hissiyatını bir- rar üyorum. Bu itilâfta dilen sulh ve saadeti bu- İdaren minim.,,*

— Ef mübadele mese- dik ve urette halledilmiş — Y nnuniyetle işaret — İl

Baktı *kalkıyor*

yi müh n kala, ilk kampa en son eşyie gelenler bi- ilâve ec la ederek vapur- ne kad dı. muru iğ fal edilm unda kesif bir tırılmıştı pplanmıştı. Bin- haber yüzüzdan: idam edilre bağırışıyor- Ya gazete olmamış; *bir teşyi..* muzaffer nca bir hitabe anlattığın alık arasında gün geçir tandaşlar hita Roman alkışladılar. günlerde İsmet Paşa, şöyle bi talığı çın çın inle- hi alara şapkasını çıkara- il nbelede bulundu. Bu M eclis reisi Kâzım Pa-

— bir hava ile gidiyor tö allah seyahatiniz, sine eler verir... Sözleri Paşaya veda etti. sima, kucaklaşa- Papura en sonra iyet Başmuharri Bey oldu. İsmet n başma kadar yicilerin tamamen tan sonra, daha üğertede kaldı ve alkışlarına du- ayrılmayan can i ile çok samimî lundu. Ege'nin nda rıhtım, hın k bir hal almış- eri mahşer gi- imseler, Ege, tan sonra, dakikalarca ayırılmamışlardır. İsmet Paşayı arı iller, uzun müddet kalar havada uçtu yburnunu dönünce lkın bu samimî te- am etti.

Jakat edenler..

Hazretlerine Ati de refik ve çocukeci ç Ö- den'denler ada Tevfik Rüştü Bey, İsmet Hanımefendi, emi mahsus mü ire umum müdü

rü Ahmet Cevat, İzmir meb'usu Rahmi, Hariciye kalemi mahsus müdürü Kemal Aziz Beyler refakat etmektedirler.

Ankara ve İstanbul gazeteci leri namına, Hâkimiyeti Milliye Başmuharriri Falih Rıfkı, Akşam Başmuharriri Necmeddin Sadık, Cümhuriyet Başmuharriri Yunus Nadi, Vakit Baş muharriri Asım, Milliyet umumî müdürü Ahmet Şükrü, Sonposta muharrirlerinden Selim Ragıp, Ankara gatelerinden Neşet Halil, Krami, ajans başmuharriri Kemaleddin Kâmi, Ordu meb'usu Ahmet İhsan, Vakit neşriyat müdürü Refik Ahmet Beyler heyetle birlikte gitmişlerdir.

Cumartesi sabahı..

Ege vapuru cumartesi sabahı Faler açıklarına vasıl olacaktır. Heyetimiz malûm olduğu veçhile Atinada üç gün kalacaktır.

Atinadan Peşteye avdet aym altısında vuku bulacak ve Peş tede on gün kalmarak 20 teşrinievvelde toplanacak Balkan konferansına yetişmek üzere ni hayet aym on dokuzuncu günü İstanbula dönülecektir.

Atina'da ikamet programı

Atinada sefarethanemize teb liğ edilen resmî program şudur:

İsmet Paşa ile Tevfik Rüştü Bey cumartesi sabahı Falere vasıl olacaklar, otomobille Petit Palais oteline nazil olacaklardır. Cumartesi akşamı Yunan hükûmeti Türk vekilleri şerefine bir ziyafet verecek, ziyafetten sonra da bir resmi kabul tertip olunacaktır.

4 Teşrinievvel pazar günü akşamı, sarayda reisicümhur tarafından bir ziyafet verilecek tir.

5 Teşrinievvel pazartesi günü akşamı Türk sefaretinde ziyafet verilecek, ziyafetten sonra bir resmi kabul tertip olunacaktır.

6 Teşrinievvel salı günü Türk vekilleri şerefine Sovyet sefarethanesinde bir resmi kabul tertip olunacak ve öğleden sonra Atinadan İtalyaya ve oradan Budapeşteye gitmek üzere hareket olunacaktır.

Resmî programa göre Türk vekilleri şerefine Maraton gölüne, Sürüyon burnuna, Elefsise tenezzühler tertip olunacak Akropol ve diğer meşhur tarihî yerler ziyaret edilecektir.

İsmet Paşa Hazretleri ile Tevfik Rüştü Beyin Atinada ikamet edecekleri dört gün zarfında Meclisi meb'usanda ve belediye dairesinde resmi kabul ler tertip olunacaktır.

Gazeteciler

ATİNA 30 — Burada Türk gazetecileri için Grand Bretagne oteli tahsis edilmiştir. Yunan gazeteciler cemiyeti Türk meslektaşlarına tarihî yerleri gezdireceği gibi, ayrıca Sönyon burnu ve Mraaton gölünde tenezzühler tertip etmiştir.

Kâzım Pş. Hz.

Harp Malûlleri cemiyeti Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretlerine cemiyetin reisliğini teklif etmişlerdi. Paşa Hazretleri mezkûr cemiyete âtideki cevabı vermişlerdir:

Harp malûlleri cemiyeti reisliğine:

Tezkerenizi aldım. Harp Malûllerin cemiyetinin reisliği teklifinizi memnuniyetle kabul eder ve cemyetimizin vatanperverane hizmetlerinde muvaffak olmasını temenni ederim efendim.

B. M. Meclisi Reisi
KÂZIM

Hilâliahmer cemiyetinde içtima

Hilâliahmer cemiyeti idare heyeti dün içtima ederek bazı meseleleri görüşmüştür.

Beşiktaş kaymakamlığı binası

Beşiktaş kaymakamlığı binasının tamiri dün daimî encümence ihale edilmiştir.

Balkan ittihadının iktisadî temeli

(Başı 1 inci sahifede)

de edilebilecek olan faydalar nazara çarpar.

Ayrıca mülâhaza edilebilir ki, küçük ziraat memleketlerinin büyük ve çok müterakkî sanayi memleketleri karşısında ve bugünkü yüksek gümrük devrinde, sür'atle sanayi memleketi haline inkılâp etmeleri hayli müşkülâta bağlıdır. Halbuki, nüfusun ve mevkii coğrafinin en rasyonel surette kullanılması sayesinde Balkan memleketleri bir kütle halinde mütemerkiz ve kesif bir sanayie doğru gidebilir. Ve hattâ maliyet fiatlerinde, bu en can alacak noktada, garple rekabet edebilecek vaziyete gelebilirler.

Politika esaslarından hareket ederek unionlar veya itilâflar yapmak ne kadar güç olduğunu Akvam Cemiyeti bize gösteriyor. Orada, siyasî anlaşmalar, en büyük mukavemetlere maruz kalıyor. Halbuki, iktısadî anlaşmaların, mütekabil menfaatler korunmak şartile, ne kadar az müşkülâtla oldukları ruzmerre beynelmilel iktısat münasebetlerinde hararetle görülmektedir.

Bineanaleyh, Balkan ittihadına da siyasetten ziyade iktısattan girişilmesi mümkün telâkki olunabilir. Bu ittihadın temelini teşkil edecek meselelerin ayrı ayrı ve tafsilâtile halledilmesi ve bir plân haline vazolunmasile, Balkan ittihadı mevzuu, arzu halinden realiteye doğru en esaslı hatvesini atmış olacaktır.

Müderris
Nizamettin ALİ

Türk kadınları Biçki yurdu

(Başı 1 inci sahifede)

Aile bütçesinden mühim bir miktarın, şu veya bu terziye verilmesine mâni oluyorlar. Bir kısmı da, daha ileriye gidip terzihaneler, yurtlar açmışler ve erkeklerinin kazançlarına da ilâve ile, aile yuvasının daha mes'ut ve müreffeh olmasını temin etmişlerdir.

Şimdiye kadar, yurdumuza 3325 talebe kayit olunmuş ve bunlardan muhtelif senelerde 2603 hanım mezun olmuştur. Bu seneki mezunların adedi ise, 127 dir.

İşte, bu 127 hanımın vücude getirdikleri eserleri arzzeden şu naciz sergimizi teşrifle taltif buyurduğunuzdan dolayı tekrar, tekrar teşekkür ederim."

Bundan sonra hazır bulunanlar büfede izaz ve ikram edilmişlerdir. Badehu sergi gezilmiş ve teşhir edilen ev eşyası, elbiseler ve beyaz işler ayrı ayrı takdir edilmiştir.

Serginin takdire şayan diğer bir noktası da bütün bu eşyanın yerli mallarından yapılmış olmasıdır.

Sergide teşhir olunan eşya içerisinde Mukaddes Macit, Hikmet Tefik, Münire, Semiha, Seviye İsmail, Mukaddem Şefik, Gülizar Cemil, Zehra İbrahim, Semiha Hami, Fazilet Ali, Na le Fahri ve Refia Salih Hanımların elbise, Manto ve saireleri nazarı dikkati celbetmekte idi. Türk kızlarımız bu suretle kendi ihtiyaclarını temin ve bir kısmının da el emeklerile hayatlarını kazanmaları esbabını hazırlıyan Yurt heyeti idare ve talimiyesini tebrik ederiz.

Altıncı talî mübadele komisyonunun tebliği

ISTANBUL, 30 A.A. — Altıncı muhtelit talî mübadele komisyonu riyasetinden tebliğ edilmiştir:

Türk tebaasından olup ta henüz Etapli vesikası almamış bulunan Ortodoks Rumlar vaziyetlerinin tanzimi için - bu davete icabet etmiyecek olanlara terettüp edecek mühim mahzurlara mahal bırakmamak üzre - muhtelit talî mübadele komisyonuna bir an evvel müracaata tekiden davet olunur.

Muhtelit talî mübadele komisyonu bürolarına müracaat için tayin edilen müddetin kat'î surette temdit olunmuş ve esasen bir defa da temdit edilmiş olduğu da nazarı dikkate vazolunur.

İstanbul 30 Eylûl 931
Altıncı muhtelit talî mübadele Komisyonu Reisi
Arran Hamileton

Ermeni Taşnak cemiyetine mensup suikastçılar kimlerdir?

(Başı 1 inci sahifede)

Bu hususta bugün resmî makamattan aldığım en mevsuk tafsilâtı bildiriyorum.

Romanya vapurunda yolcular arasında eşkâli ve etvarı şüphe veren biri polisimizin nazarı dikkatini celbetmiş ve bu adam takip edilmiştir. Bu adamın üzerinde görülen bazı alâmetve işaretler bilhassa şüpheyi çoğaltmıştır. Elindeki dövme, saçları ve gözleri polisimizin elinde mevcut ve şüpheli kimselere ait dosya münderecatından birine fazla müşahebet göstermiş ve bunun Ermeni komitelerinin en azılı bir mensubu olduğu anlaşılmıştır.

Şüpheli bir adam

Zabıta bir taraftan icap eden makamları haberdar etmekle beraber diğer taraftan vapurun içinde bu şüpheli adamı adım, adım takipten geri kalmamıştır. Romanya vapurunda kontrol vazifesini alan polis Nuri ve Necati Efendiler tarassutlarına devam etmişler ve bir aralık bu şüpheli adamın yanına yanaşarak sormuşlar:

— Seni niçin dışarı çıkmıyorsun?

Defterden bir yaprak

Polisin bu suali üzerine meçhul yolcu fena halde şaşırmış ve yakayı ele vereceğini hissetmiştir. Bu sırada cebinden gizlice bir defter çıkarmış, defterden bir yaprak koparmış, avucunun içerisinde bükmüş ve güvertede duran bir masanın altına şöyle atıvermiş. Polislerimiz bu hareketin farkına varmamış gibi durmuşlar ve kâğıdı derhal almak teşebbüsünde bulunmamışlardır.

Ciddî bir takibe maruz kalan yolcu, bir aralık apdesthaneye girmiş ve içeriden kilitlemiş, üzerinden bir kaç dakika geçtiği halde abdesthaneden çıkmadığını gören polisler merak etmişler, kapıya yanaşarak içerisini dinlemişler ve bir hırıltı duymuşlar.

Bunun üzerine polisler vapur mürettebatından birisini çağırmışlar, abdesthanenin pencesinden içeriye baktırmışlar, tayfa gördüklerini şöyle anlatmış:

— Kendisini iple asmış, ölüyor..

Bu vaziyet karşısında vapurun mes'ul âmirleri haberdar edilmiş, kapı kırılmış ve intihara teşebbüs eden yolcu yarı ölü olarak ipten kurtarılmıştır. Geminin doktoru kendisine teneffüsü sınaî yapmış ise de münte hir kurtulamamış ve ölmüştür.

Herant kimdir?

Mütemmim malûmata nazaran kendisini asan Herant Cacikyan isminde ve Taşnak komitesine mensup 41, 42 yaşlarında bir adamdır. Kendisi Gemliklidir. İstanbul işgalden kurtulduktan sonra Herant ta memleketi terketmiş, ondan sonra bir çok yerleri dolaşmış, Iraka, Suriyeye, İrana gitmiş, Ermenice, Türkçe, Arapça ve Yunan lisanlarına vâkıftır. Bir aralık Sovyet hariciye komiseri Karahanı öldürmek için mensup olduğu komite tarafından Rusya ya gönderilmiş, fakat Ruslar bu adamın ne maksatla geldiğini sezince kendisini tevkif etmişler, fakat mevkuf olduğu hapishaneden firara muvaffak olmuş, ve Rusyadan Mısıra giderek orada kalmıştır.

Azılı bir komiteci

Herant azılı bir komiteci olarak nam almıştır. İzmirli Mıgırdıç Efendinin oğludur. Tahkikattan çıkan mânaya göre yanında bulunan ve vapurun için de tevkif edilen arkadaşı ile ve defterden koparıp gizlice masanın altına attığı kâğıtta isimleri yazılı olan bazı arkadaşlarile beraber İsmet Paşaya suikast yapmak için vazife alarak Pireye gitmiştir. Pirede Yunan hükûmetinin takayyüdatı altında bir şey yapamayacağını anlayınca avdete mecbur kalmış ve hattâ, bir habere göre, Yunan zabıtası bunların hüviyetlerini meşkûk görerek memleketten çıkmaları için kendilerine tebligat yapmıştır.

Peşteye gidiyordu

Bu vaziyet karşısında Herant suikastı Peştede yapmak üzere Romanya vapuru ile ve Bükreş tarikile Peşteye gitmek te imiş. Üzerinde çıkan bir vesikada: "Adapazarlı vatandaşlar cemiyetinin Selânik şubesi,, antenli bir kâğıt ta bulunmuştur. İşin kayde şayan ciheti zabıtamızın bu işte gösterdiği büyük dirayettir. Zira Herant ve arkadaşının Romanyaya giderken İstanbula uğrayacağı hakkında zabıtamız hiç bir taraftan haberdar edilmiş değildi.

Herant'ın üzerinde 150 Mısır altını, bir çok dolar ve muhtelif paralar bulunmuştur.

Arkadaşı

Beraberinde bulunan arkadaşı Agop vapurun içinde tevkif edilmiştir. Kendisine Herant'ı tanıyıp tanımadığı sorulmuş:

— Hayır hiç tanımıyorum, cevabı alınmıştır.

Halbuki vapur yolcularından birisinin verdiği ifadede:

"— Bunlar Pireden beri daima birlikte idiler. Vapurda gezip konuşurlar, beraber yemek yerlerdi.,, demiştir.

Bunun üzerine Agop ta vaziyeti gizlemekte faide görmemiş:

— Evet ben Herant'ı bir tanıdığım vasıtasile Pirede tanıdım. Orada bir akrabam bana bunu takdim etti. Müthiş bir komitecidir. Türkiyeye gitmekte olduğunu söyledi. Halbuki ben Romanyaya gidiyorum. Pastırmacıyım. İstanbulda da kardeşim vardır.,,

Yolunda beyanatta bulunmuştur. Agop mevkuftur.

Polisleri takdir

Tahkikat tamik ediliyor. Bir iki güne kadar, çok dikkate şayan malûmat elde edileceğine kanaat vardır.

Büyük muvaffakıyeti gösteren iki polisimiz mükâfatı nakdiye ile taltif edileceklerdir. Hükûmet merkezinde Taşnak komitesinin bu lâin teşebbüsü nefretle karşılanmıştır.

Mecdi SADRETTİN

Memlekette

Manisada Maarif

MANİSA, (Hususî muhabirimizden) — Manisamız maarif hayatı itibarile Türkiyenin mes'ut vilâyetlerinden biridir. Bir defa vilâyet merkezinde leylî bir orta mektebimiz var; mektebin leylî olması vilâyetin orta tahsil ihtiyacını şöyle böyle tatmin ediyor. Her şeyden evvel bir de liseye ihtiyacımız var. Orta mektep her sene 40-50 mezun veriyor. Zannederim senede 50 mezun vermek pek az orta mekteplerimize nasip olmaktadır. Demek Manisamızda bir lise açılsa yalnız orta mektep mezunlarımız bile lise sınıflarını tam kadrosile idame edebilecektir. Mekteplerini bitiren bu gençler memleketin muhtelif liselerine dağılıp gidiyorlar.. Manisamızda da bir lisenin açılması en mübrem ihtiyaçlarımızdan birisine cevap vermiş olacaktır.

Bu sene ilk mektep binası inşası itibarile en büyük muvaffakiyet kazalarımız içerisinde (Eşme) ye nasip olmuştur. Kaza merkezinde yeniden üç büyük mektep inşa edilmektedir. İnşaat devam ediyor. Bunlardan birisi Ahmetlide, birisi Salihlide diğeri de merkezdedir.

Köylerde de yeniden on tane mektebin inşası mukarrerdir. Bir çok köyler mektep istiyorlar. Bu ihtiyaçlar maarif müdürlüğünce tetkik edilmektedir. Bu sene buralarda da icap ederse yeni mektepler inşa edilecek ve tedrisata başlanacaktır.

Millet mektepleri teşkilâtında bu sene en ziyade seyyar muallimlere ehemmiyet verilecektir. Muallim mekteplerinin yeni mezunlarından vilâyetlerimize bu sene 36 muallim verilmiştir. Bunların hepsi de merkez ve kazalara taksim edilmişler ve vazifelerine başlattırılmışlardır.

İstasyon civarında yeni inşa olunan Gazi ilk mektebi on gün sonra bütün vesaiti yeniden tedarik edildiği halde tedrisata başlayacaktır. Mektebin talim hey'eti vazifesine müheyyadır.

Akhisar kazasında yeniden umumî bir kütüphane tesis edilmiştir. Bu kütüphane çok mamur ve zengin bir kazamız olan Akhisar okuma ihtiyacına mükemmel bir karşılıktır.

Bu sene her yerde olduğu gibi Manisada da mektepte her senekinden fazla bir tehacüm vardır. Çok büyük ve muhteşem bir mektep olan Gazi ilk mektebi bütün müracaatlara cevap vermektedir.

Dünyada neler oluyor:

Atlantik vapuru

Fransa ile Cenubî Amerika arasında muazzam bir yeni vapur

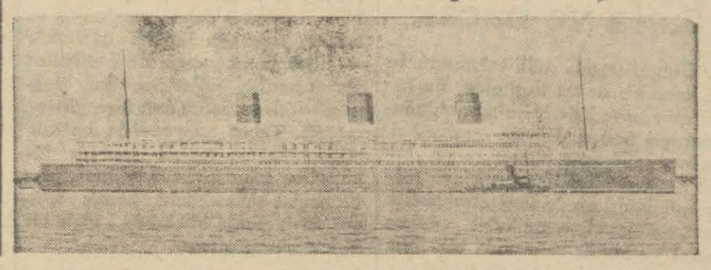

Atlantik vapuru

Bu aydan itibaren Fransa ile cenubî Amerika arasında muazzam vapurlardan yeni bir tanesi daha işlemeğe başladı: Atlantik.

France, Paris, İle de France gibi transatlantikleri inşa etmiş olan Saint Nazaire tezgâhları nihayet Atlantik vapurunu da meydana çıkardılar.

Okyanus yollarında azamî sür'at ve rahatlık için vapur şirketleri arasında devam edegelen yarış, nihayet böyle muazzam bir sâbih sarayı da deniz yollarına koydu. Atlantik kırk bin tondur. 227 metre boyunda, 30 metre genişliğindedir. Ambarlarından kaptan köprüsüne kadar on iki katı vardır.

Üç beyzî bacasının büyük kutru 8,50 metre gelmektedir ve bacaların yukarı güğerteden itibaren, irtifaı 12 metredir.

Vapurun hususiyetlerinden biri de dahilî tezyinatına son derece itina gösterilmiş olmasıdır.

500 metre murabbamdaki salonunda ayrıca bir dans yeri yapılmıştır. Bu salonu 7 metre irtifamda 12 pencere aydınlatmaktadır. Tavanı tutan on sütunun her biri dokuz metre irtifadadır.

Vapurun nakledebileceği bin iki yüz sekiz yolcudan 160 ı lüks kabine ve apartımanlarda 302 si birinci sınıf kamaralarda, 82 si ikinci ve 660 ı üçüncü mevki kamaralarda seyahat edebilirler. Apartımanları gayet vâsidir. Bunların her birinde ikişer kişilik yatak odası, salonu, banyo dairesi, vestibolu ve bir de kahvaltı için taraçası vardır. Yolcular denizi görmezlerse kendilerinin denizde seyahat etmekte olduklarını unuturlar. Buralarda hiç bir makine gürültüsü ve sarsıntısı yoktur. Her taraf telefonla biribirine raptedilmiştir.

Vapurların elektrik santralı, 150,000 nüfuslu bir şehre kâfidir. Bacaları yere yatırılsa, için

Vapurda beyzî salon

den ferah ferah iki tren veya dört otomobil geçebilir. Erzak ambarında 15,000 kilo et, yani 600 öküz, 6000 kilo kümes hayvanı, 50,000 yumurta, 40000 şişe şampanya, 10,000 şişe şarap, 12,000 şişe maden suyu, 15,000 litre bira vardır.

Vapurda ayrıca büyük eşya, kitap, levanta, tuhafiye ve saire mağazaları vardır. Mutbahta 70 aşçı, on dört pastacı çalışıyor. Salonlarda 150 garson, 15 barman hizmet ediyor

L'Egypte'teki Hazine

İki seneden beri çalışan dalgıçlar 125 metre derinlikte batan bir vapurun içindeki hazineyi kurtarmağa çalışıyorlar.

Artiglio II isminde bir İtalyan gemisi, bu kadar çetin mesai ve mücadeleden sonra, nihayet emeline muvaffak olmak üzeredir. Umumî harpte, İngiliz lirası, gümüş ve altın külçeleri ni hâmil olan L'Egypte isminde bir vapur, Fransız limanlarından birinden hareket ederek, meçhul bir istikamete doğru gidiyordu. Yolda tesadüf ettiği bir düşman gemisi, bu vapuru torpilledi ve koca vapur bütün efradı ve içindeki hazine ile beraber kısa bir zamanda denizin dibini buldu.

Umumî harpte bir çok vapurlar battığı için, bu meyanda L'Egypte vapuru da batmış, ne olabilir?

Fakat harp bitti. Bir çok seneler geçti. Ancak iki sene evvel bir İtalyan şirketi, Brest açıklarında batan L'Egypte vapurunun hazinelerini kurtarmak imkânı olup olmadığını düşündü.

Bu tasavvur bütün teferrüatı ile tetkik edildikten sonra, iş başına geçildi. Bu iş, iki seneden beri devam ediyor. Bu müddet zarfında fırtınasız zamanlardan istifade edilerek, İtalyan mütehassıslarından ve mühendislerinden mürekkep bir heyet, en tecrübedîde dalgıçlarla beraber çalıştılar.

Bir kere vapurdaki hazinenin yerini tayin ettiler. Burası çelik dıvarlı bir odadır. Altın külçeleri de çelik kasalarda mahfuzdur. 125 metre gibi azim bir derinlikte ve vapurun birkaç güverte altında ve gövdesinde bulunan bir hazineyi çıkarmak, elbet kolay bir şey değildir.

Fakat azmin elinden bir şey kurtulmuyor. Senelerce mücadeleden sonra bu güverte aksamını birer birer dinamitle patlattılar ve nihayet hazinenin bulunduğu yere yol açıldı. Şimdi zırhlı odanın tavanını dinamitle açmaktan başka bir şey kalmamış gibidir. Sonra dinamitle parçalanan bu tavanı -ki 50,000 kilo kadar var- kaldırıp açmak icap ediyor.

Can sıkıntınız

Bromural «Knoll» tabletleri alırsanız mutlaka neş'eye inkılâp eder.

Bromural «Knoll» tabletleri dünyada en ziyade müteammim âsap müsekkini ve münevvimdir. Bu müştahzar milyonlarca vakada tecrübe edilmiştir ve hergün binlerce doktorlar tarafından tavsiye olunmaktadır. Alındıktan 20 dakika geçer geçmez, şayanihayret olan müsekkin tesirini gösterir. Uzun zaman alınsada hiç bir zararı yoktur. — Eczanelerde 10 veya 20 tabletlik cam tüplerde satılır. — Fabrikası Almanyada Rhein üzerinde Ludwigshafen, de KNOLL A.-G. dır.

İngiliz lirası yükselmeğe başlad

Ekonomi

Bir kâğıt fabrikası inşa edilecek..

Fabrikanın İzmit ve ya Gemlikte inşa edilmesi muvafık görülmüştür

Aldığımız malûmata nazaran bir Alman sermayedar grupu memleketimizde ilk kâğıt fabrikasını tesis için tetkikat yapmaktadır. Bu sermayedar grupun tetkikatı hayli ilerilemiştir.

Grupun memleketimizde bir kâğıt fabrikası tesisi için en münasip yer olarak İzmit veya Gemlik havalisini bulduğu söylenmektedir.

Borsa komseri Ankaraya gitti

Maliye heyeti teftişiye reisi ve borsa komiseri Adil Bey akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Adil Bey İngiliz lirasının son vaziyeti hakkında vekâletle temas edecektir.

Ofis şubeler açacak

İhracat ofisi müsbet ve faideli faaliyetile iktısadî âlemimizde en mühim rolü oynayan bir merkez haline gelmiştir.. Yalnız bu ehemmiyet arttıkça ofisin tek merkezle ve yalnız İstanbulda faaliyette bulunması bunun kifayetsizliğini hissettirmektedir. Aldığımız malûmata nazaran bu noktalar nazarı dikkate almarak Ofisin bu sene İzmirde birşube bürosunun tesisi düşünülmektedir. Daha sonra Mersin ve Samsunda da şubeler açılacaktır.

Romanyada şeker ve esans inhisarı

Ofisin aldığı malûmata göre, Amerika bütçesinde bir buçuk milyon açık tahmin edilmektedir. Romanya bütçesinde de açık fazladır. Buna çare olmak üzere Romanya hükûmeti şeker ve esans inhisarları vücude getirmek için karar vermiştir. Bu inhisarların devlete üç milyon ley varidat temin edeceği ve bu para ile açığın kapatılabileceği ümit edilmektedir.

Amerikanın ziraî makinalar ihracatı

Amerikanın ziraî makineler ihracatı azalmıştır. 1931 senesi ilk altı ayı zarfındaki ihracat eli milyon dolar tahmin edilmişti. Halbuki geçen sene aynı müddet zarfındaki ihracat 79 milyon dolar idi. İhracattaki tenakusa sebep mübayaatın iktısadî buhran hasebile azalmasıdır. Amerikanın başlıca müşterileri olan Kanada, Avusturya ve Arjantin hükûmetleri 1931 senesi mübayaatını azaltmıştır.

Liretin istikrar fiatı

ROMA, 30 (A.A.) — Gazeteler liretin 21 kânunuevvel 1927 tarihli kanunla tesbit edilen istikrar fiatini İtalya hükûmetinin gûya değiştirmek tasavvurunda olduğuna dair ortaya çıkarlan şayialara karşı Başvekil tarafından vuku bulan tekzipten bahsettikleri sırada bu tekzibin beynelmilel borsa oyuncuları tarafından kendi bulanık manevralarını gizlemek için işae edilmiş asılsız haberlere bir mukabele teşkil ettiğini yazmaktadır.

İtalyan parasının istikrar fiatı iktısadî vaziyetin sağlam bulunması ve hükûmetin malî piyasaları tehlikeli ve şüpheli ispekülâsyonlardan korumak için hükûmetin şiddetli ve amansız bir hareket tarzı ittihaz etmesi sebebile kuvvetli bir halde bulunmaktadır.

İtalyan borsa memurları her hangi eshama ait olursa olsun vadeli satış emirlerinin bu esham evvelce depozito edilmeksizin yahut yüzde 25 nisbetinde bir karşılık yatırılmaksızın ifa edilmeyeceğine dair Maliye nazırı tarafından neşredilen kararnamenin tatbik mevkiine konması için müzakereye girişmişlerdir.

ROMA 30 (A.A.) — Resmî ceride hükûmet tarafından alınmış olan şu tedbirleri neşretmiştir:

1 — Maliye nazırı kambiyo ticaretini tanzim etmek üzere lâzım gelen tedbirleri ittihaza mezun bulunmaktadır.

2 — Maliye nezareti, 10 haziran 1926 tarihli kararnamenin beşinci maddesinde musarrah fiil ve tecavüzlerden dolayı alınacak para cezalarını ve verilecek cezaları tayin edecektir.

3 — Mücrimler tevkif ve eyaletlerdeki komisyonlara sevkedilebileceklerdir.

Kambiyo Borsası

İsterlin	816.75	Kuron	16,04
Dolar	0,47,50,00	Şilling	3.57,7
Frank	12,06	Pezeta	5,28,
Liret	9,42,00	Rayşmark	0,05,
Frank B.	3,41,00	Zloti	00
Drahmi	36,76.50	Pengü	00
Frank İ.	2,40,	Ley	88,85
Leva	00,00	Dinar	00,00
Florin	1,17,00	Çervoneç	

Borsa harici	Altın	930,00
	Mecidiye	52,00
	Banknot	266,00

Esham ve Tahvilâtın nevi

İstikrazı dahilî	92,00
Düyunu muvahhide	44,25
İkramiyeli Demiryolları	3,00

Bu seneki mahsul tahminlerden azdır!

Ziraat bankası borca mukabil iyi buğday verenlerden yüzde 25 marjı kaldırdı

Ziraat Bankası umum müdürü Şükrü Bey dün kendisile görüşen bir muharririmizin sorduğu suallere cevaben şu beyanatta bulunmuştur:

— Bugünlerde Borsada fazla miktarda zahire, satışa arzetdilmekte ve bu yüzden fiat düşmektedir.

— Bu arzedilen mallar meyanında bankaya ait zahire de var mıdır?

—Hayır, yoktur. Esasen banka aldığı zahireyi nakte tahvil etmeği düşünmemiştir. Borca mukabil alınan mallar ambarlarda ve depolarımızda muhafaza edilecektir. Bugünlerde Borsaya fazla miktarda zahire arzedilmesi ilk harmanda zürraın kendi mübrem ve acil ihtiyaçları için derhal madrabazlara ve tüccara zahire satmasından ileri gelmiştir. Bundan sonra satışa arzedilecek miktarın kendiliğinden tenakus edeceği pek tabiidir.

— Banka borç mukabili ne kadar buğday almıştır?

—Borç mukabili para yerine buğday vermek temamen zürraın arzusuna bırakılmış olduğundan, bazı yerlerde zürra borcunu nakten, bazı yerlerde de zahire olarak ödemektedir. Borca mukabil nakit yerine zahire verenlerin miktarı günden güne artmaktadır. Yalnız Polatlıda bankaya verilecek buğday miktarı üç milyon kiloya baliğ olmaktadır. Fiat temevvücüne karşı mevkuf tutulan % 25 marj ahiren temiz mal verenlerden kaldırılmış olduğu cihetle, bundan sonra borcunu aynen ödemek istiyenlerin daha ziyade artacağı tabiidir. Bundan maada bankaya borçlu olmıyan müstahsıllara buğdaymı derhal satmak mecburiyetinden kurtarmak üzere buğday mukabili avanslar verilmesi de bilûmum şubelerimize tamim edilmiştir.

—Bu sene hububat rekoltesinin geçen seneye nazaran % 50 nisbetinde fazla tahmin edilmesi doğru mudur?

—Bu sene hububat rekoltesi geçen sene rekoltesinden fazla değildir. Mahsul tarlada iken yapılan ilk tahminlerin pek mübalâğalı olduğu herkesçe malûmdur. Halen eski tahminlere istinaden fazlalıktan bahsedilmesinin buğday fiatını düşürerek, ucuz stok yapmak arzu edenler tarafından işae edildiğinde şüphe yoktur. Meselâ öteden beri İstanbulun zahire ambarlığını yapan Trakyada müstahsılı bile besliyecek kadar zahire elde edilmemiştir. Amasya ve Tokat havalisinde, Çanakkale havalisinde fare tahribatı ilk tahminleri alt üst etmiştir. Bu şayia buğday fiatını düşürmek istiyenler tarafından tekrar edilmektedir. Daha bir çok zahire yetiştiren yerlerde ilk tahminlerde çok aldanıldığı anlaşılmıştır. Bu vaziyetler karşısında bugünkü fiatlerin normal olmadığını herkes tasdik eder. Zahire satış fiatlerini düşürmemek için banka uhtesine düşen vazifeyi yapmıştır.

Maarifte

Yer az Talip çok

Ekalliyet mekteplerinde hoca olmak isteyenler

Ecenebî ve ekalliyet mekteplerine muallim olmak isteyenlerin adedi çok fazlalaşmıştır.

Münhal ise çok az olduğundan, bu mekteplerin idaresine memur umumî müfettişlik muallim tayinini vekâlete devretmiştir. Taliplerin istidaları Maarif vekâletine gönderilmiştir.

Kimlerin muallim olabilecklerini vekâlet tayin edecektir.

Müderrislerin istifa edecekleri yalandır

Evvelki gün bir akşam gazetesi darülfünün hakkında vakî son neşriyat üzerine bütün müderrislerin toptan istifa edecklerini yazıyordu Yaptığımız tahkikata göre, böyle bir şey tasavvur dahi edilmemiştir.

Maarif teftişleri

Maarif vekâleti müfettişlerinden Bedri B. berayi teftiş Erzuruma ve Ekrem B. de Eskişehre gitmişlerdir.

Diğer müfettişi umumîler de yakında teftişe çıkacaklardır.

İlk mektep kitapları

İlk mekteplerde okutulacak kitapların listelerini dün vekâlet Maarif müdürlüğüne bildirmiştir. Liste bugün ilk mekteplere tamim edilecektir.

Ekalliyet mektepleri talimatnamesi

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerî müdürleri dün de maarifte içtima ederek son gelen talimatnameler üzerinde tetkikata devam etmişlerdir.

İlk mekteplerde tehacüm fazla

Şehrimizdeki ilk mekteplerde dün sabahtan itibaren tedrisata başlanmıştır. Bu sene ilk mekteplere fevkalâde tehacüm olmuştur. Fakat hiç bir talebe açıkta kalmamıştır. Kaydü kabule devam edilmektedir. Karagümrükte çok fazla müracaat olduğu için, yeniden bir mektep açılması düşünülmektedir. İlâve edilen şubeler mevcut talebeyi istiap etmezse, münasip bir bina bulunarak derhal yeni bir mektep açılacaktır. Bu hususta İstanbul kadrosunda kâfi mikdarda muallim vardır. Bu sene ilk mekteplere 340 tevellütlü ve daha büyük çocuklar alınmaktadır.

İngiliz Yükseliyor

İngiliz üzerinden dün tabiî muameleler oldu..

Dün İngiliz lirasının vaziyetinde ufak bir salâh ve daha fazla bir istikrar müşahede edilmiştir.

Dün şehrimizde bankalarda İngiliz üzerinden tabiî muameleler olmuştur. İngiliz lirasının borsaca açılış fiati dün 829,18 olarak tesbit edilmiştir. İngiliz 830,40 da kapanmıştır.

Dün borsada frank 12,06 da açılmış ve yukarı muameleyi 12,03 den gördükten sonra gene 12,06 da kapanmıştır. Liret dün sukuta devam etmiş, 9,38 de açılmış ve 9,27,03 de kapanmıştır.

Düyunu müvahhide 44 de açılmış ve 45,25 te kapanmıştır.

İhracat ofisi de İngiliz lirası buhranının husule getirdiği vaziyeti günü gününe takip etmekte ve İktısat vekâletine telgrafla malûmat vermektedir.

İngiliz lirasının vaziyetindeki salâha rağmen buhranın temayülü henüz meşkûktür. Bilhassa ticarî yeni işler pek az olmaktadır. Buhrandan evvel yapılan alivra satışların likidasyonu çareleri aranmaktadır. Her tarafta eşya fiatlerinde tenezzül görülmektedir.

Yalnız yün ve tiftik fiatlerinde tereffü görülmektedir .

Vilâyette

Mısır Polis Müdürü

Rosel paşa dün şehrimize geldi

Mısır Polis müdürü Rosel Paşa şehrimize gelmiştir. Rosel Paşa dün vilâyete gelerek vali Muhiddin Beyi ziyaret etmiştir.

Maaş verildi

Teşrinievvel umumî maaşı dün verilmiştir .

Fidanlık mütehassısı

Vilâyetin ziraat fidanlık mütehassısı civar bağlarda da tetkikat yapmağa başlamıştır.

Sofya - Ankara Telefonu

Şehrimize bir teşdit cihazı konacak

Ankara - Sofya telefon hattına ait mukavele imza edilmiştir.

Bulgar Posta umum müdürü muavini M. Kristof dün akşam Sofyaya avdet etmiştir. Müzakereye memur bulunan telgraf müdürü İhsan Cemal Bey de cumartesi günü Ankaraya avdet edecektir. Esas itibarile merkezî ve garbî Avrupa merkezlerine doğru temdidi takarrür eden Sofya - Ankara hattının takviyesi için şehrimize bir teşdit cihazı konacaktır.

Feci Bir kaza

Kendi kendine giden yedi vagon yoldan geçen arabaya çarptı

Şark Demiryollarında gene feci bir kaza olmuş ve bir zavallı ölmüş, üç kişi de ağır surette yaralanmıştır.

Edirneden İstanbula gelmekte olan muhtelit katar Kırklareli istasyonunda tevakkuf etmiş. Bu esnada oradaki yük vagonlarını almak için manevra yapılmağa başlanmıştır. Bu manevra esnasında anlaşılamayan bir sebepten sondaki yedi vagon ânî olarak yokuş aşağı Kavaklı istikametinde sür'atle kaymağa başlamıştır.

Yıldırım sür'atile yokuş aşağı giden bu yedi vagonu durdurmak için alınan bütün tedbirler akim kalmış ve vagonlar yıldırım gibi Taşağıl istasyonuna girmiştir. Fakat tam bu esnada İstasyonun methalindeki geçit yerinden içinde dört kişi bulunan bir araba geçmekte idi. Vagonlar arabayi bütün sür'atile çiğnemiş ve geçmiştir. Arabada bulunanlardan bir zavallı köylü derhal vefat etmiş ve dört kişi de muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Şark demiryolları enspektörü derhal mahalli vak'aya gitmiştir. Gelen malûmata göre kaza frenlerin iyi sıkılmamasından ileri gelmiştir.

Matbuat kongrası dün toplanamadı

Matbuat cemiyetinin dün senelik kongresi toplanacaktı. Ekseriyet olmadığından kongre gelecek perşembeye tehir edildi.

Adliye vekilinin yarın gitmesi muhtemel

Şehrimizde bulunan Adliye vekili Yusuf Kemal Beyin Cumartesi günü Ankaraya avdet etmesi muhtemeldir.

Bir çocuk orta kattan düştü

Çengelköyünde Fıçıcı sokağında oturan Taşköprülü Ahmedin dört yaşındaki kızı Şerife evin orta kat penceresinden sokağa düşmüş, yaralanarak tedavi altma alınmıştır.

Araba altında

Beylerbeyinde oturan Tevfik Bey zevcesi Hasene Hanım Hasan isminde bir adamın arabası altında kalarak yaralanmış, Tıp fakültesi hastahanesine yatırılmıştır. Arabacı yakalanmıştır.

Belediyede

Fiat Listeleri

Mühlet bir temdit e

Lokanta kahvehane gibi yerlerin bir fiat ederek belediyeye tas ri hakkında verilen n şam hitam bulmuştu. de fevkalâde tehacün akşam geç vakte kad diki ikmal edilemem ni tanzim ettirmiyenle ceklerinden ve bunlar yekûna baliğ oldukları mühlet bir teşrinisani dit edilmiştir. Bu son tır.

Taksim mey patinaj ya

Taksim âbidesinin asfalt yollarda gecele pıldığı hakkında bele kâyetler vaki olmuştu. bu gibilerin menedilmesi için ter bat almıştır.

Maaş yarın

Belediye memurları teş maaşını yarın alacaklardır.

Kurtuluş bayra

6 teşrinievvel kurtulu da belediye orduya bir cektir. Ziyafetin nered henüz tesbit edilmemiş

Yeni gaz de

Boğaziçi sahillerinde ga ları inşa etmek üzere bel bir şirketle yaptığı mukavel Dahiliye vekâleti tetkik muvafık görmüştür. İnşaat bilecektir.

Üçüncü taksi

Şoförler dün me müzakere etti

Şoförler cemiyeti tima ederek, Beledi taksi hakkında veri rı görüşmüşlerdir

Şoförler üçüncü tal rece muarızdırlar. İçti otomobil servisi komis Namık Bey Belediye mübhem kalan bazı n etmiştir. Şoförler diyo

— Muayyen mıntal adam taşımak istiyen cetveli ile taksi arası fark yoktur.

Belediyenin müsaade yağmurlu havalarda veya nakliye bulunmadığ förlerin cetvele ri müşteriden fazlafia malı imiş. Halbuki düşünülerek yapılı Bu tarifenin bir m ye verdik. Belediy kabul ettiği takdi biz de bunları ha O zaman bunların bir farkları kalmaz

Şoförler bu husus kâletine bir istida ile m lerdir. İstidanın cevabı gelince liyete geçeceklerdir.

SPOR

Yarınki spor hareketleri..

Taksim stadyomunda Şilt maçları başlıyor..

Bugün en iyi ekiplerimizin hariçte temaslarda bulunması dolayısile pek büyük spor hareketleri olmayacaktır.

Fakat buna rağmen Şilt maçları başlıyor.

Şilt maçları geçen gün yazdığımız şekilde olacaktır. Bundan başka Fenerbahçe kendi sahasında iki maç yapacaktır. Biri Fenerbahçe İkinci takımı ileEyüp klübü birinci takımı arasında diğeri de 1 inci takımı ile Birlik muhtelitî arasındadır. Bu son maç oldukça enteresan olacaktır. Çünkü birlik yeni teşekkül etmiş bir kuvvettir. Onun için eski ve senelerce şampiyonluk almış birklüp karşısında ne netice alacağı merakla beklenir. Alâkadarla konuştuk, Birlik muhtelitinin şöyle teşkil olunacağını tahmin ediyorlar.

Sami
Cemal Rauf
Musa, Hikmet, Salâhattın,
Hayri Enver Mesalim Muzaffer Rasım.

Fener takımına gelince tam kadrosundan eksiktir. Çünkü forvet hatmın en kuvvetli elemanlarından 3 ü Balkanyatta bulunuyor.

Buna nazaran tekrar ediyorum bu maç Birlik muhtelitinin kuvveti hakkında bir fikir vermek dolayısile muhimdir.

Fenerbahçe klübünün tekzibi

Dün Fenerbahçe spor klübü kâtibi umumîsi Hayri Celâl Beyden şu tezkereyi aldık:

"Yeni Gün" gazetesinin 29 eylûl tarihli nüshasında Sofya'dan gelen haberlerden istidlâlen Fenerbahçeli futbolcuların merkez muhacim oynayan Hakkı Beye kasden pas vermedikleri hakkında bir şayianın deveran etmekte olduğu yazılıyordu.

Futbol takımlarımızı teşkil eden gençlerimizin hemen hepsinin şahsî oynamak belli başlı kusurlarından biri olduğu halde bunda bir kast arayarak Fenerbahçeli münevver ve temiz üç Türk gençine isnatların en eşnaı ile çamur atılmıya çalışılması büyük bir teessürle görülmüştür. Milliyet, vatan sevgisi ve Türklük şerefi mevzuu bahsolan meselelerde lâubali olmaya ve herkes hakkında menfi düşünmeye hiç kimsenin hakkı yoktur. Mütenakız ve mağlûbiyetin hakiki sebeplerini anlatamıyan bir telgraftan kötü ve belirsiz maksatlarla çirkin ve iğrenç manalar çıkarmakta fayda bulanlara bu sade çamur ve müteaffin isnadı kemali nefret ve şiddetle ret ile Fenerbahçeli asil Türk çocuklarının sürülmek istenen bu lekeden ebediyen müteneffir ve münezzah kalacaklarını beyan eyleriz."

Ankara maçları

Ankara Futbol Heyetinden:

2 Teşrinievvel 931 Cuma günü icra edilecek Şilt ve Lik maçları:

İstiklâl sahasında, saat 13,15 de İmalâtı Harbiye - Alay 189 (Şilt) Hâkem Sedat Bey.

Saat 15,15, Çankaya - Altınordu (Lik) Hâkem Sedat Bey.

Mahkemelerde

Bir köpek yüzünden adam öldüren katil

Bir köpek meselesinden dolayı Kartalda Alâettin isminde bir adamı öldürmekle maznun Ahmedin muhakemesine dün devam edilmiş, 10 kadar şahit dinlenilmiş, yeniden başka şahitlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Halit Fahri beyin davası

Darülbedayi mecmuasında Zoba oğlu imzasıyla intişar eden bir yazıdan dolayı Darülbedayı san'atkârlarından Münire Eyip Hanımla Vasfı Rıza Bey aleyhine uyanış mecmuası müdürü Halit Fahri Bey tarafından açılan dava dün neticelenmiştir.

Heyeti hâkimece mezkûr yazı hakaret mahiyetinde görülmediğinden her ikisinin de beraetine hükmedilmiştir.

Bono tevziatı devam ediyor

Gayri mübadillere bono tevziatına dün de devam edilmiştir. Günde 30 kadar gayri mübadile bonoları tevzi edilmektedir. Maamafih cumartesiden itibaren daha sür'atla çalışılacaktır.

Poliste maaş verildi

Dün polis maaşları tediye edilmiştir.

Gelecek Bulgar heyeti

Balkan konferansına iştirak edecek Bulgar heyeti azasından M. Sakazoff, M. Toşef, M. Trifonof, M. Nişef M. Kanazirsky refikaları ile birlikte, Dr. Petkov ta kız kardeşi ile beraber gelecektir.

Bu heyete tütün, banka ve iktısat işlerinde mütehassıs iki veya üç aza daha iltihak edecektir.

— Itfaiye müzesine gittim, diyordum, nasıl

— Çok güzel her şey yerli yerinde... Yalnı sanı var!..

— Nedir o?

— (Hırıltısız bir Terkos yangın musluğu unutmuşlar!

Siyasî Kıymet
İstiklâl
"Milliyet" tir.
2 TEŞRİNİEVVEL 931
Ankara caddesi adresi: Millivet,
Telefon numaraları: 12 — 24313
ABONE ŞERAİTİ
Türkiye için Hariç için
Senelik 500 kuruş 800 kuruş
Altı aylık 900 „ 1400 „
Üç aylık 500 „ 2700 „
Sırası geri verilmez
misâl yazılı bir nushalar 10 kuruş
kadar sarf matbaaya ait işler
sebatını muhüracaat edilir.
mettedir! Yazıların mes'uliyetini
Harbşayı
nesi idi. Eh s
la geliyor k
sıkı bir ç,
kat'iyyele v
cektir.,, ve
bir kaç gün
te kusuri R
bazı haveyle
raqué) en E
mak icişarı
da çare hey
dere Dr. R
Çocuklar'ın
kon
hat!
mü..
iyi bü
provask
telerinu
dar dik T
yok; hide,
geçirme te
Sabahley d
fon; ikinci
yordu ve g
ikta
zılı
mi?
— ben
— E
gelip
Ba
fede
veliah
mizdiye
Gane
rar güyor
dilen sulî v
İdareminin
— Ef
dik ve i
— Ya
— İl
Baktı
yi mühi
en son s
ilâve ed
ne kada
muru iğ
fa
lere atılıyorlar. Sebebi? Kadın
kançlığın, erkek iffetsizliğin in-
hamını almak
ocuklar
Ya gazete
olmamış;
muzaffer v
anlattığınd
gün geçirm
Roman
günlerde
şöyle bir
hü
il
M
y
n
ta
ötü
teşkil ediyor. Bu çocukların
tedavi olunsa bile ruhların
sefaletin, ıztırabın izleri kalıyor.
tamamile kurtarmak, tedavi
için, çektikleri ıztırap yekûnu
gö

kü Hava
hararet 15,
rece idi. Bu-
mütehavvil

hisler

kadar bir aşk ve alâka lâzımdır.

Aile faciaları ile sefalete, ölüme sürüklenen çocuklar çok olmakla beraber beceriksizlikten, bilgisizlikten, hamakatten mütemadî surette öldürülen çocukların çokluğu yanın da hiçtir. Ölüm onları toplamağa daha beşikten başlar. Bunları, anaları, babaları sevmiyor, denilemez. İşin asıl korkunç ciheti burası.. Bu çocukları bilâkis, tehlikeye düşüren tedbirsiz bir şefkat, düzensiz bir muhabbettir. Gene Avrupada, dispanserler, kreşler lâyıkı ile beslenmedikleri, bazan çok beslendikleri, yahut acınacak sıhhî şerait altında yaşadıkları için solan ve ölen binler le doludur.

Yaralar içinde son nefesini vermeğe çalışan bebeğini kucağında getiren anaya ne söylemeli? O bebeğini çok seviyor. Aklınca ona iyi bakmış. Çok gördüğünü söylüyor. Daha ne yapsın. Her gün külbastı, patates kızartması yedirmiş.. Sonunda bu hale gelmiş.

Bir bebek gece yatakta boğulmuş. Annesi ziyadece göğsüne basmış, sıkıştırmış. Çünkü çocuk ağlıyor, dayanamamış. Kıyılır mı? Nasıl yalnız bıraksın beraber yatmış...

Başka bir ana, hasta çocuğunu kendisi tedavi etmek istemiş. Kendisine kocakarı ilâçları sağlık vermişler. Ne bilsin, kocakarı ilâçlarının hepsi büyükler için tertip olunmuştur. Onları kullanan büyükler, verecekleri fenalıklara dayanırlar, pek o kadar zarar görmezler. Cılız çocuklara onları verdiniz mi, çok kere ölüme mahkûm olurlar. Küçük hastaya ancak hekim ilâç tertip edebilir. Tertip ettiği şeyleri de hakkile tatbik etmek lâzım gelir. Perhiz tertibatı bir fakrüldeme sebep olmamalı, gıdaların tahdidi hasisliği teşvik etmemelidir.

Anaların şefkatine, tedbirli bakımlarına rağmen, ışıksız, havasız meskenlerde bulunduklarından dolayı ölen çocuklar da var. Mesken buhranı çocukların ölümü üzerine tesir icra etmiştir. Güneşten, havadan, küçük kollarını, bacaklarını inkişaf ettirecek yerden mahrum olan çocuklar, verem olmağa mahkûmdurlar.

Bunların hepsine birden çare.. Çocukları korumak için her yerde, bahusus fakir mahalleleri ile köylerde yapılacak teşkilât ve tesisat kâfi gelmez. Her şeyden evvel, anaları çocuklara bakacak bir surette yetiştirmek lâzımdır. Bu talim ve terbiye daha mektepte başlamalıdır. Her genç kız daha mektepte iken bir emziğin ehemmiyetini, bir bebek tuvaletini öğrenmiş olmalıdır.

Şehirlerde Püerikültür tamim edilmeli; dispanserler, kreşler, sütdamlaları çoğaltılmalıdır. Çocukların ölümüne karşı başlıca çare bunlardır.

Çocuk hakkında bazılarının düşünceleri de çok muzırdır. Çocuk ekseriyetle arzu edilmeyen bir şey, beslenmek için açılmış fazla bir ağız bir yük gibi telâkkî olunur. Bu telâkkî değiştirilmelidir. Çocuk servet, kuvvet istikbaldir. Bir de fena bir fikir var; çocuk edebiyatında telkin ediliyor: Gûya, ölen çocuk bir melek olurmuş. Göklerde dolaşan bir melek... Göklerde melek olarak dolaşmak fena bir şey değil; lâkin evvelâ insan olarak çok zaman yer yüzünde gezip dolaştıktan sonra..

Dr. Rusçuklu Hakkı

Üsküdar İkinci Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Üsküdarda Hayrettin çavuş mahalesinde Toptaşı caddesinde 211 No. lu Handa Mükim iken ahiren vefat eden ve terekesine mahkememizce vazıyet edilmiş bulunan Bitlisli Alî Oğlu Dervişten alacak ve borç iddiasında bulunanların bir mah ve veraset iddiasında bulunanların da üç mah zarfında vesaiki ve senedatı kanuniyelerile birlikte Üsküdar İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğine müracaat eylemeleri ve aksî taktirde kanunu medeninin mevadı mahsusası ahkâmı tatbik olunacağı ilân olunur.

Hikâye

Nuhun gemisi

— *Fransızcadan* —

Mumu ve Dede iki küçük çocuk.. İlk defa tarih dersine başlamış bulunuyorlar. Bu dersten de çok memnun görünüyorlar. Ne öğrenirlerse, bun da zihinlerine muvafık gelen bir taraf buluyorlar. Halbuki hesap ve imlâ dersleri ikisinede çok güç ve yebancı geliyor.

Mumu ile Dede şimdi Hazreti Nuha gelmiş bulunuyorlar. Nuh, tufan, Nuhun gemisi..İnsanlar yeniden allaha isyan etmişler, küfür ve dalalet yoluna sapmışlar.. "Yapmayın,, denilen şeyi yapmışlar.. Bunun üzerine de allah bu asi kullarını cezalandırmağa karar vermiş. Bütün bunlar, çocukların saf ruhlarına ve tertemiz zihinleri ne mantıki ve varit görünüyor. Fakat Nuhunda tufandan kurtulması pek tabiî.. Çünkü o, allaha isyan etmemiş ki.. İnsanları tariki hakka davet etmiş, lâkin söz dinlettirememiş. Keşke Mumu Nuhun yerinde olsaydı da, gemiyi o yapsaydı.. Dede de orada olsaydı, hayvanlara bakardı.

Mumu'da tecessüs fazla.. Mütemadiyen soruyor :

— Demek ki Hazreti Nuh gemiyi yapmış. Kimbilir ne kadar da uğraşmıştır. Doğrusu ben olsam, kendi başıma yapamazdım.

Hoca cevap verdi :

— Fakat Cenabı hak ona geminin nasıl yapılacağını talimat vererek öğretti. Nasıl ağaç kullanacak? Bunları nasıl kesecek? Aralarını nasıl zift liyecek? Gemi nasıl yüz elli metre boyunda olacak? Kapıyı nereden açacak? Gemiyi nasıl üç kat yapacak?

— Bir ev gibi değil mi?

— Bir ev gibi. Bu geminin ne yelkeni vardı, ne de kürekleri.. Sadece suyun üstünde durmak için yapılmıştı. Yani Cenabı Hak mühendislik etti. Hazreti Nuh da onun amelesi oldu.

— Hazreti Nuhun oğulları da babaları ile çalıştılar değil mi ?

— Elbette..

Mumu ve Dede bu çocukların yerinde olmağı o kadar özlediler ki..

Dede sordu:

— Küçük kızlar da var mı idi?

— Nuhun oğulları ve kızları vardı. Sonra Nuhun oğulları olan Ham, Sam, Yafes evli adamlardı. Çünkü onların da çocukları vardı. Bu çocukları da gemiye aldılar.

Mumu hayretle gözlerini açtı:

— Ovvuh! Ne kalabalık! dedi. Bütün bu hayvanları ve insanları almak için, gemi kim bilir ne kadar büyük yapıldı?

— Dedim ya! Boyu yüz elli metre vardı .

Çocuklarla metre ile vüs'ati kavrıyamadılar. Fakat bütün hayvanlardan birer çift ile bu kadar insanı alacak geminin her halde çok büyük olduğunu düşündüler.

— Kuşlar da var mı idi?

— Elbette vardı.

— E niçin kuşlar da vardı? Onlar uçmasını biliyorlar.

— Öyle ama, tufan dağı taşı eritti. Hattâ bir aralık Hazreti Nuh güvercinleri salıverdi. Bunlar uzun müddet uçtular ve bir toprak parçası göremedikleri için tekrar gemiye döndüler.

Mumu düşünüyordu:

— Bütün hayvanlar! Hattâ arslanlar, yılanlar! Yılanları ne diye aldılar sanki! Bunlar zehirli, fena hayvanlar! Sonra arslanlar, kaplanlar, kurtlar, insanları yiyorlar. Bunları gemiye almak olur mu? Ben olsaydım, bunları gemiye almazdım.

— Fakat onları da Allah yaratmış. Demek ki yaratmakta bir kasdi var.

— Orası da doğru !

Ve birden bire tekrar sordu :

— Ya balıklar? Hazreti Nuh gemiye balıkları da aldı mı?

Bu suale Dede cevap verdi:

— Ama da budalasın ha! Balıklar yüzmesini biliyorlar. Hiç onlar gemiye alınır mı?

Hocası da tasdik etti:

— Öyle ya! Gemiye alınsalardı, susuzluktan ölürlerdi. Halbuki balığın tufandan korkacak nesi var? Bilâkis sevinir .

Mumu birden tenevvür etmiş gibi:

— Şimdi anladım, dedi, Hazreti Nuh kırk gün su üstünde kalınca, aç oturmadı ya.. Karnını doyurmak için balık avlamıştır.

Dede bu fikri kabul etmedi :

— Kat'iyen balık avlıyamamıştır, dedi. Çünkü balık avlamak için oltaya takılacak kurt lâzım.. Halbuki gemide bir çift kurt vardı. Öyle değil mi hoca efendi?

Çapras kelimeler

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	■	K	E	Ç	İ	■	S	E	D	A	■
2	K	E	D	İ	■	S	■	L	A	L	E
3	A	L	A	■	T	E	N	■	M	A	T
4	F	■	■	■	A	M	A	■	■	■	E
5	A	■	İ	■	T	A	N	■	T	■	K
6	■	■	K	E	L	■	E	L	A	■	■
7	F	■	A	K	İ	T	■	E	T	■	G
8	A	T	■	■	C	E	T	■	■	Y	E
9	R	A	F	■	İ	L	A	■	T	A	M
10	E	K	■	T	■	A	■	S	■	K	İ
11	■	A	S	A	N	■	T	İ	L	A	■

Dünkü şeklin hallı

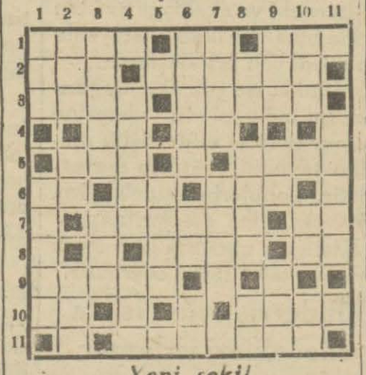

Yeni şekil

Soldan sağa

1 — Bağlamak (4). Cet (3).
2 — Çalgı (3). Bir musiki aleti (6).
3 — İztirap (4). Doğru değil (5)
4 — Nota (2). Beyaz (2).
5 — Su akıntısı (3). Renk (4).
6 — Uzağa işaret (2). Edat (3).
7 — Elbise (6). Ta (2)
8 — Familya (4). Nida (2).
9 — Bir kumaş (5).
10 — Süal (2). Atılgan (4)
11 — Mükalemede pratik bir vasıta (7).

Yukardan aşağı

1 — Sopa (3). Odanın üstü (5).
2 — Ördeğin büyüğü (3). Madenî ip (3).
3 — Ortadan kaldırmak (5). Bir nevi toprak (3).
4 — Caketin üstüne giyilir (5). Mahsus (3).
5 — Temel (4).
6 — Kara (5). Ti (2). Kırmızı (2).
7 — Uzun (4). Çubuğun ucu (4)
8 — Renk (2). Süt veren uzuv (4). Bağışlama (2).
9 — Bizi doğuran (3). Hicap (2) Otomobil (3).
10 — Bin kilo (3). Uzağa işaret (2). Zaman (2).
11 — Kara (5).

Yeni neşriyat:

Muhit

30 ıncı nüshasile dört yaşına bastı.Bu münasebetile neşrettiği nüsha hakîkaten fevkalâde bir nüsha sayılır.

Yeni Coğrafya

İstanbul Erkek mualliim mektebi müdürü Saffet Beyin ilk mektepler için yazmış olduğu dördüncü sınıfa mahsus resimli ve haritalı Yeni Türkiye ve beşinci sınıfa mahsus Resimli ve Haritalı Umumî Coğrafya namındaki eserlerinin en son tabıları intişar etmiştir.

Tarzı tahriri çok açık ve selistir. Pedagojinin ve usulü tedrisinin en son nazariyelerine ve müşahede ve muhakeme esaslarına göre yazılmış olan bu yeni eser Maarif vekâleti talim ve terbiye dairesince beş sene için kabul edilmiştir.

Eserin kâğıdı, tab'ımı nefaseti, hususile pek çok renkli haritaları ve ihtimamla intihap edilmiş resimleri havi olması Amerikan ve Alman coğrafya kitapları esas ittihaz edilerek vücude getirilmiş olması çok şayanı şükrandır.

Eserin sahibi kitaplarının nefasetini ihtimam etmiştir. Şimdiye kadar ilk mektep kitapları mız içinde kâğıdı, tab'ı, harita ve resimleri ve hassaten münderecatı itibarile böyle bir eser intişar etmemiştir.

Maarif vekâleti celilesince tanzim ve mekteplere derdesti tamim olunan kitap cetvelinde fiatleri elli ve kırk yedi buçuk kuruş olarak tesbit edilmiş olan bu kitaplar eserin nefaseti itibarile çok ucuzdur.

MAJİK te BUGÜN
ARTHUR Boucot
En güzel Fransız opereti
Gençlik, Güzellik ve Aşk

Bu gün ASRİ SİNEMADA
Sinemanın iki meşhur yıldızı
CONRAD VEİDT ve MARY PHİLİBİN
SON TEMSİL
filminde.
Mükemel mizanseni ve büyük lüks itibarile bugüne kadar vücude getirilenlerin fevkinde muazzam ve pek müessir bir dramdır.

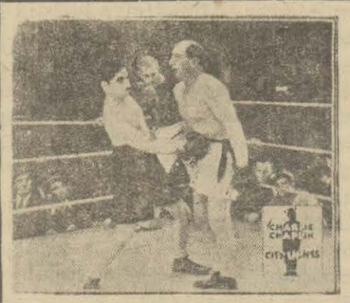

ARTİSTİK Sinemasında
son defa olarak gösterilmekte olan
CHARLİ CHAPLİN'in
son şaheseri
ŞEHİR İŞIKLARI
filmi emsalsiz muvaffakiyetlerle mütemadi alkışlara mazhar olmaktadır.
Bugün 10,30 matinesinde umumî duhuliye 25 kuruş.

Bu gün 2 büyük muvaffakiyet

MELEK Sinemasında
Şen bir komedi
Küçük Daktilo
MARY GLORY ve JEAN MURAT
tarafından
İlâveten: WİENER ve DOUCET'in iki piyano ile KONSERLERİ
saat 11 de tenzilâtlı matine

ELHAMRA Sinemasında
EMİL JANNİNGS'in
sehhar yıldız
OLGA TCHEKOWA
ile birlikte temsil ettiği
İLÂHLARIN SEVGİLİSİ
filminde tabiî tipte ve neticede mes'ut bir halde görünecektir. Ufanın bir şaheseridir. İlâveten: 120 kişilik bir orkestra tarafından oynanan TANNHAUSER uvertürü
Saat 10,45 de tenzilâtlı matine.

PARAMOUNT JURNAL, en mühim, en mütebeddil dünya havadisleri.

Muvasalat

Madam Zoe, İstiklâl caddesinde Türkuaz üstünde 292 numaralı sabık Yakovleva nam salonu için kışlık modellerini hâmilen Pristen müvasalât etmiştir.

TEŞEKKÜR

Vefatile muhitini elemlere gark eden refikam, merhum ve mütekait tayyarecilerden Salâhaddin Bey kerimesi Bedia Hanımın gerek cenaze merasimine iştirak ve gerekse beyanı taziyet lütfunda bulunmuş olan muhterem zevata bu münasebetle en derin teşekkürat ve tazimatlarımızı arz ederim.

Ankarada Millî Fen Şirketi Müdürü Eşref.

Fatih Sulh Üçüncü hukuk hâkimliğinden:

Müddeiye Server hanım tarafından müddei aleyh kocası Kadıköyünde Kalamış caddesinde Tütün inhisar idaresi muhâkemat müdürü Tahsin Beyin No. 18 hanesinde mukim Kâmil efendi aleyhine ikame eylediği nafaka davasının cari muhakemesinde müddei aleyhe gönderilen davetiye varakasındaki meş ruhatında müddei âleyhin ikametgâhı meçhul bulunduğu gösterilmiş olmasına binaen müddeinin talebi veçhile yirmi gün müddetle ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ve muhakemesi 26-10-931 tarihine müsadif Pazartesi saat ondörtte tayin edilmiş olduğundan yevm ve vaktı mezkûrda müddei aleyhin muhakemede hazır bulunmadığı takdirde giyaben icrayı muhakeme edileceği ilân olunur.

İLÂN

925-930 senesi nihayetine kadar Hereke Mensucat Fabrikasında çalışmış memur ve müstahdimine işbu senelere ait teavün sandığındaki % 4 aidatile mezkûr senelere ait temettüleri tevzi edilmetke olduğundan, elyevm fabrikada bulunmayan memur ve müstahdeminin hisselerine isabet eden meblâğı almak üzere Kânunevvel 931 nihayetine kadar Fabrika idaresine müracaat etmeleri lâzımdır. Bu tarihten sonra müracaat edeceklerin hakları nazarı itibaren alınmayarak matluplarının varidat kayit edileceği ilân olunur.

Tiyatro, Sinema

İstanbul Belediyesi

Darülbedayi temsilleri

Bugün matine: Saat 15.30 da ve Suvare: Saat 21,30 da

NAMUS

Piyes 4 Perde

Yazan: Şüdermann; Tercüme eden: Seniha-Bedri

Altı yaşından aşağı olan çocuklar tiyatroya kabul edilemezler.

Muhlisin çocukları tarafından

MON BEY

2 Teşrinievvel Cuma günü gündüz saat 15 te. Beyoğlunda

MULEN RUJ da

Fantazi operet 3 perde.

Üsküdar Hâle Sinemasında

MÜLÂZİM AHMET

Mümessili: Anna Vojzik.

...et'in Edebî Romanı : 39

ŞI DÖNÜKLER

İbrahim Necmi

— Yoo.. Mutlaka sana ceza vereceğim .

— Pek âlâ.. ver cezamı da kurtulayım...

— Seni kurnaz seni!

Sözleri tamamlıyan hareketler, bu defa Ahmet Nebili adeta tiksindirdi.

. . . . . .

Semiha Nazmi Hanım, Ahmet Nebili paravan arkası mahpesinden çıkarken sordu :

— Nasıl?

— Aman, Hanımefendi, şimdi gerçekten hastayım. Bilmem salona nasıl gireceğim?

— Banyoda biraz başınızı ıslatın. Bir parça perişan olmanız yalanımızı da örter.

Ahmet Nebil banyoda kendini toplamağa çalışırken Semiha Nazmi Hanım devam ediyordu :

— İşte gördünüz ya. Ben adeta mahsus yapmışım gibi, sıraya, Hanımlar buraya atıldılar. Neler gördüğünüzü bana da anlatacaksınız ya!

Ahmet Nebil buz gibi dondu. İlk manzarada kocasının oynadığı rolü bu kadına nasıl söyliyebilirdi? Bereket versin, başını ıslatmakla meşguldü. Cevap vermedi. Fakat Semiha Nazmi Hanım gayet kayıtsız bir tavurla sözüne devam etti :

— Neriman Cemşit Hanım, kocamla beraber geldi. Öyle değil mi? Bir görseydiniz, annesi koridorda nasıl nöbetçilik ediyordu. Süheylâ Hanım da galiba doktor Lûtfi Beyle barıştı.

Ahmet Nebil yüzünü kurulamayı unutmuş, ağzı açık, şaşkın şaşkın Semiha Nazmi Hanıma bakıyordu: Nasıl oluyordu da bu kadın kendi kocasının hiyanetini bu kadar gönül razılığile, ezasız, hattâ istihza ile karşılıyordu?

— İşte gördünüz ya: Bunların hepsi böyledir. Mebruke Numan burada olsaydi, onu da görürdünüz .

— Onu zaten biliyorum.

— Şimdi inandınız ya: Bunların hiç biri Muhteşemin tırnağına değmez dediğime!..

Ahmet Nebil, hafifçe başını salladı, hafif bir sesle:

— Hakkınız varmış. .

Dedi. Fakat içinden:

— Acaba o da bunlardan farklı bir şey mi?

Diyordu.

. . . . . .

Nihat İlhami, Mukbil Nedim, Yazıcı Zade Nazmi, doktor Lûtfi, Ferit Necdet, pokere dalmışlardı. Neriman Cemşit Hanım, bir köşede Reşit Beyle edebiyattan bahsediyordu. Nevzat Süreyya, bu akşam da Süheylâ Hanımın etek lerine yapışmıştı. Ahmet Nebil Muhteşem Hanımla Kemal Reha ve Şeyda Kâmil Beylerin ortada olmadıklarına dikkat etti. Delikanlı kimseye sezdirmeden yavaşça salondan cıktı. Loş koridorda ihtiyatla yürüdü .

Tuvalet odasının kapısında Şeyda Kâmil Bey, bir cephane kapısını bekliyen nöbetçi gibi dim dik duruyordu. Ahmet Nebil, kayıtsız bir yürüyüşle Şeyda Kâmili görmüyormuş gibi ilerledi. Gayet tabiî bir tavurla banyo dairesinden evvelki el yıkama yerine gidiyordu.

Kendi kendine düşünüyordu:

— Şeyda Kâmil Bey, nöbet bekliyor. Şu halde içerde ya Muhteşem hanım var, ya Semiha hanım. Acaba hangisi?

Kapıyı yarı aralık bırakmıştı. Çıkmakta gecikiyor, Tuvalet odasının kapısı açılırken husule gelecek hafif sesi kulaklarının bütün dikkatile dinliyordu.

Koridorda bir ayak tıpırtısı duyunca hemen kapı önünde bulundu. Şeyda Kâmil Bey birkaç adım uzaklaşmıştı. Muhteşem Hanım, Kemal Reha Beyle birlikte, çok teklifsiz bir eda ile , tuvalet odasından çıkıyordu.

. . . . . .

Gece yarısından iki saat sonra Reşit Beyle birlikte çıkan Ahmet Nebil otomobilde evine doğru uçarken, mütemadiyen pencereden tükürüyor.

Ayni çamurdan bu yiğin

Diye söyleniyordu.

— 10 —

İSTANBUL SOKAKLARINDA

Bir haftadan beri Ahmet Nebil, "Öz Türk,, gazetesinde çalışıyordu. Reşit Bey, ona vazifesinin programını çizerken :

— Ara sıra İstanbulun muhtelif taraflarını gezip intibalarını yazmak..

İşini de vermişti.

Bugün Ahmet Nebilin tatil güniydi. Daha sabahtan içine bir heves duşmüştü : İstanbulun iç taraflarını şöyle bir gezmek, çocukluğunun hatıralarını aramak, canlandırmak..

Bu hevesle, Fatihe doğru yürüdü. Parkı geçerek ilerledi. Fatih camisinin avlusuna girdi. Eski bir tarihi kucaklıyan bu avlu, şimdi o tarihle beraber yokluğa karışmış gibiydi. Delikanlı bir zamanlar koca kavukların, sarıkların doldurduğu bu avludan, bir eski hisar harabesinden geçer gibi, geçti. Sonra Sultan Selime gideyolun üzerinde ilerledi. Uzaktan bakıldığı vakit gökler doğru yükselmiş birer abide gibi görünen bu mabetler, yakından bakılınca insana ne fena bir duygu veriyordu. Uzaktan insanı allaha bağlar zannedilen bu azametli binalara yaklaşınca bunların allaha düşüncesini dünya menfaatine hizmet ettiren tarihleri, küf bağlamış parmaklıklarında yazılı gibi, göz önünde canlanıyor, binanın mimarî kıymetini siliyordu.

Darüşşafakanın önünden geçerek aşağıya doğru indi. İşte şu sokak, eskiden dört sene oturdukları yerdi. Geçen seneler buraları hiç te değiştirmemiş gibiydi. Sokağa girdi. İşte, kendi evlerini görüyordu.

(Devamı var)

Muhabir mektubu

3 Hanımlı ve 28 çocuklu bir baba!

Bigada mütevazı bir hayat geçiren ve müşkülât çeken bu babaya yardım edilemez mi?

Mehmet Nazif Ef.; çocukları ve üç refikası bir arada..

BIGA — Geçen seneden beri Biğada epice değişiklikler olmuş! Veli Beyin yerine kaza kaymakamlığına gelen Arif Bey tasfiyeye tabi tutularak Çan nahiyesi müdürü Şevket Bey vekâleten idarei umur eylemekte bulunmuştur.

Biğanın eğlence hayatında bilhassa değişiklikler olduğunu gördüm. Evvelce kasabanın yegâne tenezzüh mahalli olan birahanede cinler top oynarken bu sefer vaziyet değişmiş, gazino şenlenmiştir. Ben, evvelâ kapısının üstüne karınca duası asılmış zannettim. Fakat içeri girince asılan karınca duası değilmiş karıncaya basmayan bir meleksima gramofon plakına yaslanmış! Gramofonun sesine uyarak ahenkdar sesile bir ince saz takımı zevkini uyandıran bu kızcağız sayesinde müstecir Hüseyin ağa yağlı börek yemeğe başlamış!

Kasabanın düz yerinde ve şose üzerinde yeniden ihya edilmiş olan gazinoyada bir kadın oturdulmuş muhrik ve müessir sesile gramofona meydan okumağa kalkmış!

Meb'usların ziyareti

Dün Çanakkale meb'uslarından Şükrü ve Osman Niyazi Beyler halk ile temaslarına devam için buraya gelmişlerdir. Dairei intihabiyelerini devre çıkan bu meb'uslara belediyede bir ziyafet verilmiş ve sabahelyin belediye azalarile hasbihal lerde bulunduktan ve Halk fırkasile himayei etfal merkezlerini ve kasabanın bazı yerlerini gezdikten sonra İstanbula avdet eylemişleridr. Kaymakam vekili Şevket ve Jandarma kumandanı Cevat Beyler misafirleri izaz ve ikram eylemişlerdir.

Yağmurlar

Ben geleli fasıla ile her gün mebzûl yağmurlar yağmaktadır. Dört aydan beri yağmur damlası düşmiyen bu havali bu yağmurlar yüzünden yeni bir hayat bulmuştur. Binaenaleyh bugünlerde bilhassa akşamları hatırı sayılır derecelerde soğuk yapmaktadır. Paltosuz ve fanilasız çıktığıma bin pişman oldum. (Yazın gebesiz, kışın ekmeksiz yola çıkma) diye bir atalar sözü olduğunu hatırlıyamamıştım!

Şehit Hamdi Bey

Vatanın kara günlerinde Kuvvayı milliye namına Biğa havalisinde kahramanane harekâtile büyük bir şöhret kazanmış olan ve hâlâ ismi hürmetle yad olunan Edremit kaymakamı şehidi muhterem Hamdi Beyle yaveri birinci mülâzım Kâni Beyin hâlâ mezarları şanlarına lâyık bir surette yapılmamıştır. Bu muhterem şehitlerin anzavorcular tarafından param parça edilen mübarek cesetleri üzerinde bir takım alçaklar hora tepmişlerdi! Bu fecaati yapanlarda aynı akibete uğramışlarsa da yine bir kısmı affı umumiden bilistifade bugün göz önünde gezdikleri halde bu muhterem şehitler kasabanın ücra bir köşesinde boyunları bükük yatmaktadırlar. Bunları herkesin görebileceği bir malle ve meselâ hükûmet önündeki Yediyol ağzına ve yahut hükûmet konağının bahçesine nakledilmeleri en büyük bir kadirşinaslık olacağı gibi nesli atî için de fedakârlık hissinin izdiyadına pek büyük bir vesile olur. Bu işi burada kendi başına yapacak bir teşkilât göremedim. Bu yüksek ölülere lâyık oldukları hürmeti göstermek ancak Dahiliye vekâletinin kat'i bir emrine bağlıdır.

28 çocuklu bir baba

Gönderdiğim fotoğraf şayanı [illegible] ibretdir! Bunda gördüğü-

Şehit kaymakam Hamdi Bey Kuvayı millîye elbisesi ile

nüz kalabalık Biğanın (Gögem alan) köyünden Mehmet Nazif Efendinin çocuklarile refikalarıdır. Mumaileyh 3 kadın almış, bunlardan 28 evlat dünyaya gelmiş ve dokuzu vefat eylemiştir. Çocukların on ikisi erkek yedisi kızdır. Kendisi 48 yaşında zaifülbünye bir adamdır. Yakında iki yolcusunun daha geleceğini söyledi! Mumaileyh bu yüzden çok fakir düşmüş ve çocuklarını iaşe edemiyecek bir derekeye düşmüştür. Geçenlerde bu tarafa gelmiş olan Ferik Ali Hikmet Paşanın lûtfükâr delâletile Hilâliahmer tarafından kendisine 400 lira gönderilmek suretile büyük bir insaniyet yapılmıştır. Dünyada hayır ve hasenatı herkes sever. Fakat sokaktaki dilençilere değil!! Ancak bu gibi vatana sürüsile evlat yetiştirmiş muhterem babalara vermelidir ki hayır ve hasanat mahalline masruf olsun!

Umumî nufus vaziyeti

Biğa kazası nüfus ve mesahai sathiye itibarile cesim kazalarımızdandır. Kazanın 162 köyü, üç nahiyesi ve 76706 nüfusu vardır. Nefsi kasabada ise 8779 nüfus mevcutur. Kasabanın çarşısı ve evleri baştan başa ahşaptır kârgir binalar sayılacak kadar azdır. Onun için burada sigorta kumpanyaları ihtiyatla harekete mecburdurlar. Zira: İtfaiye namına iki köhne el tulumbasından başka birşey yoktur! Mahaza yeni belediye reisi bir arozöz alınacağını bana söyledi.

Esnaf bolluğu

Biğada nüfusa nazaran fazla miktarda esnaf vardır. Her ustanın yetiştirdiği çıraklar da birer dükkân açmış olduklarından birçok berber, kunduracı, fırıncı, kahveci ve namütenahiçapulacı ve birde manifatoracı vardır.

Şu hesaptan anlaşıldığına göre aynı sınıftan birçok esnafın mevcudiyeti buhranın sebeplerinden biridir. Bir kazada 12 kasap 13 fırın olursa hiç biriside para kazanamazlar. Bunlarında eczaneler gibi tahdidi lâzımdır.

Esnafın dertleri

Manifatura tüccarları çok müştekidirler. "Gerek Japonya ve gerekse Avrupadan memleketimize bir çok manifatura eşyası geldiği halde onlar bizden birşey almağa mecbur tutulmıyorlar bundan başka Japon emtaası bizim için muzırdır. Herne kadar ucuz isede mal siparişinde yüzde 25 ni peşin alıyorlar ve mallar gümrüğe gelince 3 gün mühletle yüzde 75 istiyorlar ve parayı veremeyince derhal malları satıyorlar,, diyerek bu alış verişten memnun olmadıklarını söylüyorlar.

Süreyya Paşa fabrikasının kayıtsızlığı

Süreyya Paşa fabrikası bura Ziraat bankasına müracaatla göndereceği kumaşları kredi ile memurlara satmasına müsaade edeceğini bildirdiği halde bura tüccarları tarafından mezkûr şart dahilinde kendilerine kumaş gönderilmesi hakkında vaki müracaatlarına hâlâ cevap verilmemiştir. Bu yüzden burada büyük bir iğbirar hasıl olmuştur.

Dere köprüsüzdür ve mikrop membaıdır!

Biğadan geçen Kocabaş -deresi nin üzerine hâlâ bir köprü yapılamamıştır. Sonra bu derenin sahilleri o kadar pis ve müzahra, fiatla alûdedir ki bu mikrop menbaı kasaba halkını daima tehdit eylemektedir!

Asayiş

Biğada asayiş ve inzibat mucibi şükran bir haldedir. Merkez kaza ve mulhakatı sükûn ve huzur içindedir. dükkânlar sabaha kadar açık bırakılmış olsa kimse kimsenin malına elini sürmemektedir. Kaza jandarma kumandanlığı ile polis heyeti vezifelerini bihakkın ifaya çalışan iki kudretli manzumedir. Jandarma kumandanı Cevat Bey asaleti ruhiyesi ve ahaliye karşı gösterdiği hüsnü muamelesile kaza halkının itimat ve teveccühüne mazhar olmuştur. Mumaileyh kaza dahilinde 926 kilometrelik bir telefon şebekesi yaptırmış ve bu sayede bütün köyler merkezlere raptolunmuştur.

Maarif

Her yerde olduğu gibi Biğada da mektep ihtiyacı vardır. Sinni tahsilde daha bir çok çocuk olduğu halde maalesef mevcut mektepler bunları sinelerine alamamaktadırlar. Burada behmehal bir ilk mektep inşasınalüzum vardır. Gerçi umumun arzusu bir orta mektebin de açılması cihetine matuf isede tasarruf mülâhazasına binaen bu mektebin bu seneler zarfında vücude getirilmesi ümit olunmaktadır.

Muallimlerin vaziyeteri

Muallimlerin şimdiki maaşları baremden sonra sekiz lira tenzil eylemesinden dolayı hepsinde bir ademi hoşnudi hâsıl olmuştur.

Ragıp Kemal

Eyüp verem dispanseri

Eyüp verem dispanserinde 800 veremli hasta vardır. Bunların ilâçları meccanen verildiği gibi mühtaçların gıdaları da temin edilmektedir. Bunlardan lüzum görülenler hastahanelere kaldırılmışlardır. Seyyar hemşireler de diğer hastaları evlerinde ziyaret ederek fişlerini doldurmaktadırlar. Verem dispanserinin şimdiki binası müsait olmadığı için yeni bir verem dispanseri inşası için şimdik dispanserin civarında bir arsa satın alınmıştır.

Veremle mücadele cemiyeti cümhuriyet bayramına müsadif 29 teşrinievvelde rozet tevzi edecektir.

ALENİ TEŞEKKÜR

Ecelin genç yaşında aramızdan aldığı sevgili "Dilber" imizin ufulü ebedisinden mütevellit elem ve ıztırabımızla gerek bilvasıta ve gerekse bizzat alâkadar olan ve cenaze merasimine iştirak buyuran muhterem dostlara ayrı ayrı beyanı teşekkürat etmek kuvvet ve imkânını bulamadığımızdan bu hususta müteber gazetenizin lûtfü delâletini rica ederiz.

Merhumenin hastalığı müddetince her türlü itina ve ihtimamını esirgemeyen ve büyük bir şefkat ve dikkatle tedavisine çalışan kıymetli Dr. Aziz Fikret Beye de âlenen teşekkür etmeyi vicdani bir borç addeyleriz.

Eniştesi Faik — Kardeşi Enise Faik — Dayısı Abdüllâtif Kocası İbrahim Itri

Dr. A. KUTİEL

Cilt ve zührevî hastalıklar tedavihanesi. Karaköy, büyük mahallebici yanında 34.

Kocaeli memleket hastanesi baş tabipliğinden:

Hastanemizde 34 der lira ücretli iki kadın hastabakıcılık münhaldir hastabakıcı mektebinden mezun olmak ve hastanelerde hastabakıcılık etmiş bulunmak şarttır taliplerin vesikalarile birlkte hastane baştabaetine müracaatları.

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden:

İtanbul, Kahveci, Kıraathaneci ve mevadı keuliye satmayan gazinocular cemiyetinin 28-9-931 tarihinde yapılan idare heyeti intihabında ekseriyet olmadığından 4-10-31 Pazar günü saat 10 dan 16 ya kadar Nuruosmaniyede İkbal kıraathanesi üzerindeki cemiyet merkezinde tekrar intihaba devam edieceği alâkadarana ilân olunur.

İstanbul Belediyesi ilânları

Semti	Teminat akçesi lira
Sirkecide Sanasaryan hanımın 2 inci katında 38 oda	27.—
Lâlelide Taşhan dahilinde kârgir 7,23,25,30,31 No. 5 oda	11,50
Kapalıçarşıda Divrik sokağında 45/47 numaralı dükkân	4,50
Fatihte Nişancı caddesnde Efdal zade mahallesinde 6 odadan ibaret küçük medrese.	7,50
Zeyrekte Zeyrek yokuşu başında kâin iki odadan ibaret Zembilli Ali Efendi metkebi	5,50
Kocamustafa Paşada Kocamustafa Paşa medresesi 12 numaralı kârgir odası.	2.—

Yukarıda yazılı mahaller bir seneden 3 seneye kadar kiraya verilmek için ayrı ayrı müzayedeye konmuştur. Talipler şartnamelerini görmek için her gün Levazım müdürlüğüne müracaat etmelidir. Müzayedeye girmek için hizalarında yazılı teminat lâzımdır. Bu teminat ya nakden ve depozito suretile yahut hükûmetçe müteber tanınmış bankaların birinden getirilecek teminat makbuzile olur. Bu şekilde teminatla beraber ihale günü olan 26-10-931 pazartesi günü saat 15 şe kadar Daimî Encümene müracaat edilmelidir. (2923).

* * *

Hatapkapıda meyva hali haricinde Çardak kapısı tarafında 20 numaralı mahal pazarlıkla kiraya verilecektir. Talipler şartnameyi görmek için her gün Levazım- müdürlüğüne müracaat etmelidir. Pazarlığa iştirak için 46 lira teminat lâzımdır. Bu teminat ya nakden ve depozito suretile yahut hükûmetçe müteber tanınmış bankaların birinden getirilecek teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat ile beraber 5-10-931 pazartesi günü saat on beşe kadar mezkûr müdürlüğe müracaat edilmelidir. (2924).

* * *

Bedeli kesfi 1534 lira 62 kuruş olanFatihte Zincirlikuyu çeşmesinin tamiri kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Talipler şartname almak ve keşif evrakını görmek için her gün Levazım Müdürlüğüne müracaat etmelidir. Münakasaya girmek için 116 liralık teminat lâzımdır. Bu teminat ya nakden ve depozito suretile yahut hükûmetçe müteber tanınmış bankaların birinden getirilecek teminat mektubu ile olur. İşbu teminat makbuz veya mektubu, şartname, teklif mektubunu ve ticaret odasında kayıtlı olduğuna dair vesikayı mühürlü zarfa koyarak ihale günü olan 26-10-931 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümene verilmelidir. (2295).

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan yirmi altı kalem kayış, halı, karton, çelik, mermerşahi, mürekkep, tebeşir, damga, kireç, cilâ, linelum, Elektrik malzemesi, saç, ve saire gibi muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 5-10-931 tarihine müsadif pazartesi günü icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat dokuz buçuktan on bir buçuğa kadar mağazada isbatı vücut ederek tahriren fiat vermeleri bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahiline asılmış olup, nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerinin beraber getirilmesi nümunesiz vaki olacak teklifatın kabul edilmiyeceği ilân olunur. (2921.

Etıbba odası riyasetinden:

Etıbba Odaları nizamnamesine tevfikan Oda Idare Heyeti ve Haysiyet Divanı âza ve yedek âzası intihar için 1 Teşrinievvel 931 Perşembe günü saat 14 te Halk Evinde (Sabık Türk Ocağında) yapılan içtimada hazır bulunan âza ile limazeretin gelemediklerinden dolayı gönderilen rey miktarı nizamnamenin altıncı maddesinde müharrer nisabı ekseriyeti temin edemediğinden maddei mezkûrenin (15 gün sonraya tâlik olunacak içtimada ne kadar âza bulunursa intihap icra olunur) diye muharrer fikrai ahiresine tevfikan intihap 17 Teşrinievvel 931 cumartesi günü saat 14 te ayni mahalde icra olunacağından âzayi kiramın teşrifleri, limazeretin gelemiyecek zevatın da nizamnameye tevfikan reylerini göndermeleri rica olunur. (2920).

Istanbul müddeiumumiliğinden:

Adliyedairesile mahakimi sulhiyeiçin mübayaa edilecek450 çeki odunun 1-10-931 tarihinde icra kılınan münakasasında en son verilen bedel haddi lâyık görülemediğinden bir hafta müddetle temdidine karar verilmiş olmakla münakasaya iştirak etmek istiyenlerin 11 Teşrinievvel 931 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te Defterdarlıkta müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları (2922)

SOÇETA İTALYANA Dİ SERVETSİ MARİTİMİ

ATLANTİD vapuru 7 Teşrin evvel Çarşamba (Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas ve İraile) ye gidecektir.

AFRODİT vapuru 8 Teşrini evvel Perşembe (Napoli, Marsilya ve Cenova) ya gidecektir.

ALBANİA vapuru 11 Teşrinievvel Pazartesi (Burgaz,Varna, Köstence, Novorosisk, Batum, Trabzon ve Samsuna) gidecektr .

KONSTANTİNOPOLİ vapuru 12 Teşrinevvel Sali (Napoli, Marsilya ve Cenova) ya gidecektir.

Tafsilât için Galatada Merkez Rıhtım hanımma umumî acentesine müracaat. Tel: Beyoğlu 771-722 veya Beyoğlunda Pera Palas altında Natta Nasyonal Türkiş Türist acentaiye Telefon Beyoğlu 3599yahut Istanbulda Eminönünde İzmir sokağında 8 numarada acente vekiline müracaat. Tel. İstanbul 776.

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

Samsun vapuru 5 T.evvel **Pazartesi** günü akşamı Sirkeciden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Evrenye, Samsun Ordu, Gireson, Trabzon, Rize ve Hope) ye gidecektir.

VATAN 7 T. evvel **Çarşamba** günü akşamı Sirkeciden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Kireson, Trabzon, Sürmene ve Rizeye gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acenteliğine müracaat.

Tel 21515

SEYRISEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade han 2. 2740.

İZMİR SÜR'AT POSTASI *(GÜLCEMAL)* 4 Teşrinievvel Pazar 14,30 da Galata Rıhtımından.

BOZCAADA POSTASI *(EREGLİ)* 4 Teşrinievvel Pazar 17 de İdare Rıhtımından kalkarlar.

Beyoğlunda Tünel mevkiinde kâin meşhur **SOTİRAKİ NALBAND Beynelmilel kasaphanesi**

Çok ve muhterem müşterilerine iraei teshilât emelile Beyoğlunda Balıkpazarında 38-40 numeroda Yeni ve büyük bir **KASAPHANE ve TAVUKÇULUK** mağazası açtığını ve burada en nefis ve temiz sebze ve yemişlerin envai da bulundurulacaktır.

Emsalsiz nezafet - mutedil fiat. Tünel Beyoğlu 2163 Telefon: Balıkpazarı B. O. 159

Askerî fabrikalar ilânları

14 kalem muhtelif tethim yağları

Yukarıdaki malzeme kapalı zarf ile 12-12-931 de saat on beşte ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şartname için her gün ve münakasaya girmek için de o gün teminat (teklifat) ile müracaatı. (4550). (2830)

İKTİSADİ VE SINAİ TESİSAT VE İŞLETME TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

İLÂN

İktisadî ve Sinaî tesisat ve işletme Türk Anonim Şirketinin 19 senesi muamelâtı hesabiye ve idariyesi hakkında tetkikat ve müzakeratta bulunmak üzre nizamnamenin dahilinin 23 üncü ve Ticaret kanununun 361inci maddelerine tevfikan hissedaranın sureti adiyede içtimaa davetine meclisi idarece karar verilmiş olduğundan yevm ve vakti içtima olarak kararlaştırılan 19 senesi Teşrinsanisinin üçüncü salı günü kablezzeval saat 10 da hissedaran heyeti umumiyesi şirketin merkezi idaresi olan Galatada Tüçular caddesinde 118-120 numeroda yazıhanede içtimaa davet olunurlar.

RUZNAMEİ MÜZAKERA

1 — Meclisi idare ve müraklar raporlarının kıraati,

2 — Hesabatın tasdiki ve meclisi idare zimmetinin ibrası ve hesabın neticesi hakkında meclisi idarenin teklifi.

3 — 1931 senesi için bir müraklar tayini ile tahsisatının tespiti ve muavin mürakıbın iraesi.

4 — Meclisi idare azasının hal huzurile umuru şirketi idareye memur edilen azanın ücreti mıkdarının tayini.

5 — Ticaret kanununun 323 üncü maddesine tevfikan şirketle muamelâtı tüccariyede bulunmak üzre meclisi idare azalarına mezuniyet itası.

Asaleten ve gerek vekâleten hâl elli hisse senedini hâmil olan hissedaran içtimai mezkûrda hazır bulunabileceklerdir. Mezkûr içtimada hazır bulunmayi arzu edenlerin hissedaran hâmil oldukları hisse senedatını veyahut mezkûr senedatı bankalara mevdu bulunduğuna dair olarak bankalar tarafından verilecek olunacak ilmühaberleri yevmi içtimadan lâakal bir hafta evel şirketin merkezi idaresine emaneten teslim etmeğe mecburdurlar.

Meclisi İd

Mukaddema Nişantaşında [illegible] yumcu sokağında 13 hanede mul[illegible] iken halen nerede bulunduğu m[illegible] hul olan Markar Unciyan efendi[illegible]

İstanbul İkinci İcra Memu[illegible] ğundan:

Galatada Küçük Millet hanı[illegible] 35 numarada Hayık Fermanyan [illegible] fendinin 6-9-338 tarihli bir kıta[illegible] net mücibince zimmetinizde al[illegible] ğı olduğunu iddia eylediği (12[illegible] liranın tarihi senetten itibaren [illegible] 9 faiz ve masarifi icraiye ile m[illegible] ve haciz yolile temini tahsili h[illegible] kında dairemize vuku bulan mü[illegible] caat ve talebi üzerine olbapta t[illegible] zim ve berayi tebliğ mübaşırı m[illegible] fetile tarafınıza gönderilen öde[illegible] emri ikametgâhınızın meçhuliy[illegible] şerhile tebliğ kılınamıyarak i[illegible] kılınmış olmakla beraber bu hu[illegible] ta zabıtaca yapılan tahkikat d[illegible] bir semereyi iktitaf eylememiş[illegible] masına mebnî tebliğâtı muktezi[illegible] nin ilânen icrası karargir olma[illegible] tarihi ilândan itibaren bir ay [illegible] fında 931/3389 dosya nümara[illegible] icranın durması hakkında şifahi [illegible] ya tahriri bir itirazı kanunî [illegible] etmediğiniz ve müddeti mezk[illegible] nin hitamını müteakıp sekiz [illegible] zarfında ise müddeabih borcu t[illegible] ye- veyahut itfasına tekabül ede[illegible] emval irae eylemediğiniz takti[illegible] bermücibi talep muamelâtı icra[illegible] nin gıyabınızda olarak tenfizine [illegible] vessül kılınacağı malûmunuz [illegible] lunmak ve bu baptaki ödeme em[illegible] nin tebliği makamına kaim olm[illegible] üzere ilânen tebliği keyfiyet [illegible] nur.

Niksarda Koz mahallesinde M[illegible] tafa Edip Bey Zade Cemalettin [illegible] fendiye.

İstanbul Üçüncü İcra memu[illegible] ğuna:

Macar Ziraat makinaları Şirk[illegible] nin zimmetinizde matlubu old[illegible] iddea olunan 3164 lira 47 kuru[illegible] haciz yolile tahsili hakkında [illegible] takip talebi üzerine tarafınıza g[illegible] derilen ödeme emri zahrına veri[illegible] meşruhata mezkûr mahalde olm[illegible] ğınız ve elyevm ikametgâhın[illegible] meçhul olduğu gösterilmesine [illegible] naen ilânen tebligât ifasına k[illegible] verilmiştir.

Tarihi ilândan itibaren bir [illegible] zarfında müracaatla bir itiraz d[illegible] meyan etmez ve ani takip eden [illegible] kiz gün içinde de borcu eda v[illegible] borca kâfi mikdarda mal vesaire [illegible] termezseniz hakkınızda giya[illegible] muamelâtı icraiyeye devam ol[illegible] cağı mezkûr ödeme emrinin teb[illegible] makamına kaim olmak üzre [illegible] olunur.

ELEKTRİK RADYATÖRÜNE

Malik olmıyanlar, vakitsiz gelen

Soğuğa Yakalanmışlardır.

VERESİYE

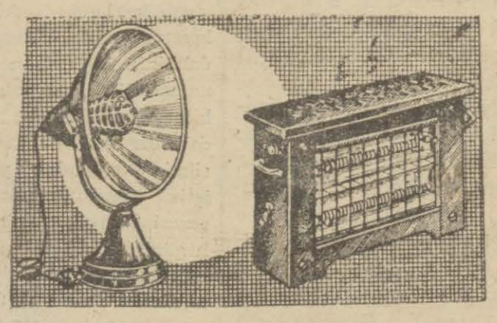

VERESİYE

SATIE

Beyoğlu: Metro han - Beyazıt: Elektrik Evi - Kadıköy: Muvakkithane caddesi 83 - Üsküdar Şirketihayriye iskelesi 10

BOMONTİ

FEVKALÂDE RAKI

BOMONTİ

BAHÇE

ALÂ RAKISI

NEFASET, LEZZET ve SAFİYET

San'at ve fennin birer harikasıdır.

Tabip Baytar olmak istiyen Lise mezunlarına

Kayıt muamelesi 15-10-931 e kadar devam eder.

Yüksek Baytar mektebine bu sene 40 lise mezunu alınacak tır. Mektebin tahsil müddeti sekiz sömestire olup leylî ve meccanîdir. Talebeye elbise çamaşır ve muhtaçlara cep harçlığı verilir. Hükûmetin hayvan islâh ve çoğaltılmasına fevkalâde ehemmiyet vermesinden dolayi Baytarî tababet mesleğin de gençlerin iştikbali temin edilmiştir. Vilâyetlerden talip olanların yol masrafını mektep tesviye edecektir. Kabûl olunanlar hemen şimdiden mektepte kalabilirler.

KABÛL ŞARTLARI:

A.— Lise veya maarifçe lise derecesinden musaddak mektep mezunu olmak.
B.— Türkiye Cümhuriyeti tabasından bulunmak.
C.— Yaşı 18 den aşağı ve 25 ten yukarı olmamak.
D.— Sıhhî ahvali tahsile ve ata binmeğe müsait olmak.

Bu şartları haiz olanlar istidalarına:

A.— Lise şahadetnamelerini veya bir suretini,
B.— Nüfus teskerelerini.
C.— Polisten musaddak hüsnühal vesikaları.
D.— Dört adet kartonsuz vesika fotoğraflarını.

Bağlıyarak İstanbulda Selimiyede Yüksek Baytar Mektebi Rektörlüğüne Vilâyetlerde Baytar Müdürlüklerine muracaat etmelidirler. Mektebe kabûl olunanlar hizmeti mecburiyetlerini ifâ edeceklerine dair Noterden müsaddak nümune veçhile bir taahhütname vereceklerdir. (2671).

Iktisat Vekâletinden:

Ankarada Tavukçuluk enstitüsü teşçir sahasında 4191 lira bedeli keşifli Su tesisatı 21 gün müddetle âleni münakasaya vazolunmuştur.

Evrakı fenniyesi ve şartnamesi Vekâlet muhasebesine verilecek Beş lira mükabilinde telsiz telgraf civarında Enstitüler inşaat Fen heyetinden verilecektir.

Münakasaya iştirak edecek talipler ilân edilen bedeli keşfin % 7,5 ğu nisbetinde usulüne tevfikan yazılmış banka mektubunu veyahut merkez muhasebeciliğine aynı miktarda yatırılan paranın makbuzunu komisyona tevdi edeceklerdir. Nakit teminat kabul edilmeyecektir.

Taliplerin ehliyeti fenniye vesikaları ve yukarda yazılı şekilde teminatlarile birlikte 20 Teşrinievvel 1931 tarihine müsadif Salı günü saat 15 te ziraat müşteşarlığı kısmında müteşekkil İnşaat komisyonuna müracaatları ilân olunur. (2765).

Istanbul limanı Sahil Sıhhiye merkezi baştabipliğinden:

Zonguldak Sahıl Sihhiye merkezi için yaptırılması tekarrür eden (7000) lira bedeli keşifli bir motörün inşası 17 Teşrinievvel 931 tarihine müsadif cumartesi günü saat on altıda Zonguldak Sahil Sıhhiye merkezinde ihale olunmak üzere yirmi bir gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Plân ve keşifnameleri görmek istiyen taliplerin Galatada Kara Mustafapaşa sokağında Sahil Sıhhiye merkezi Levazım memurluğuna ve münakasaya iştirak etmek üzere muayyen günde Zonguldak Sahil Sıhhiye merkezine müracaatları ilân olunur. (2680).

Saraçhane başında Münir Paşa konaklarında

Kız ve Erkek Leylî ve Neharî **Hayriye Liseleri** Ana - ilk orta - lise

Tekmil sınıfları mevcuttur. Kayde başlanmıştır. Tedrisat türkçe, fransızca ve ingilizcedir. Talebe sabah evlerinden mektebin otomobillerile alınır ve akşam aynı vasıta ile evlerine gönderilir. Tedrisata 1 Teşrinievvelde başlanacaktır. Her gün 10 dan 18 e kadar müracaat edilebilir. Telefon: 20530

RESMI ILÂNLAR TÜRK LİMTED SİRKETİ

Türkiyede her lisanda intişar eden bütün gazeteler için bilûmum resmî daireler ilânlarını kabul ede

Adres : Ankara caddesi Kahraman zade hanı 3 üncü kat
Telgraf adresi: Resmilân - Telefon: 20960 Posta kutuşu Ist. 753

Öksürenlere: KATRAN Hakkı Ekrem

SAFİYE HANIM

BUGÜN KÜÇÜK ÇİFTLİK PARKINDAKİ saz heyetine iştirak ile en son eserleri okuyacaktır. Sonbaharın lâtif havasından istifade ediniz.

Küçük Gramer

M. BAHA

Talim ve terbiye heyetince ilkmekteplerin 4 ve 5 inci sınıflarına kabul edilen ve yep yeni bir tarzda yazılan, emsaline hiç benzemeyen bu kitap çıkmıştır. Ciltli fiatı 25 kuruştur. İkbal Kütüphanesindedir.

Yeni

Türkçe Gramer

M. BAHA

Ortamektepelere kabul edilen bu kitap da yakında çıkacaktır. Talebelerine Türkçeyi esaslı bir surette göstermek endişesinde bulunan hocalar bu kitapları tercih ederler.

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka kommerçiyale İtalyana

Sermayesi 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 8923.

Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaat la veya telefonla randevu almalıdırlar.

Hariciye Vekâleti mübayaat komisyonundan:

Vekâlet müstahdemini için yaptırılacak elbise ve kasketlerini diktirilmesi mukarrer bulunduğundan taliplerin nümuneleri görmek ve şeraiti hususiyeyi anlamak üzere her gün Levazım Müdürlüğüne ve pazarlığa iştirâk etmek istiyenlerin yevmi ihale olan 15, Teşrinievvel 931 tarihine müsadif Perşembe günü saat 16 da yüzde 7,5 teminatı muvakkate veya Banka mektuplarile Mübayaa Komisyonuna müracaatları ilân olunur. (2763).

Istanbul Adliye Levazım dairesinden

İstanbul ve Üsküdar hapishane ve tevkifhaneleri ekmeği kapalı zarf usulile mevkii münakasaya vazedilmiştir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün Adliye levazım idaresine ve münakasaya iştirak edeceklerin de 15 teşrinievvel 931 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te teminatı muvakkate mektuplarile birlikte Defterdarlıkta müteşekkil mübayaa komisyonuna müracaatları ilân olunur. (2700)

Istanbul Akşam kız san'at mektebi müdürlüğünden:

Mektebimiz Şehzadebaşı caddesindeki binada 3 Teşrinievvel Cümartesinden itibaren kayit ve tedrisata başlıyacağı ilân olunur. (2885).

Selçuk Akşam kız san'at mektebi müdürlüğünden:

Mektebimiz akşam derslerine 3 Teşrinievvelden itibaren başlıyacağı ilân olunur. (2887).

Darülâceze müdürlüğünden:

Kösele Kıye	Kösele Kıye	Yarma vidala Ayak	İnce vidala Ayak	Glase Ayak
150 kalın Meşin Adet 150	100 İnce	300	100	70

Balâda nevi ve miktarı muharrer ayakkabı malzemesinin kapalı zarf usulile münakasası 14 Teşrinievvel 931 çarşamba günü saat on dörtte icra edilecektir. Taliplerin teminat akçelerile müesseseye müracaatları. (2661).

Bandırma Liman Riyasetinden:

Erdek limanı dahilinde seyrüseferin selâmetine engel olan mağruk Edremit vapuru enkazının tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında eshabı tarafından denizden ihracı ve mahzurunun izalesi, Limanlar Kanununun yedinci maddesine tevfikan ilân olunur. (2911).

Türkiye Hilâliahmer Cemiyetinden:

Hilâliahmer Cemiyetinin Yenipostane civarında Aksaraylılar Hanının (3) numaralı Satış - Bürosunda mevcut nümune ve şartnamesi mücibince imal ettireceği (200) adet prinç iane kutusunun açık münakasa suretile Teşrinievvelin onuncu cümartesi günü saat 14 te ihalei evveliyesi icra edileceğinden talip olanların nümune ve şartnameyi görmek üzere Yeni Postane civarında Aksaraylılar Hanı No. 20 de Hilâliahmer oyun kâğıtları ve Maden suları Satış Deposu Müdiriyetine müracaat etmeleri. (2867).

Gayrimübadiller takdiri kıymet komisyonu riyasetinden:

Karar numaraları 661 ile 690 arasında bulunan Gayrimübadillerin yüzde 20 hesabile bonolarını almak üzere Teşrinievvelin üçüncü cumartesi günü saat ondan on altıya kadar komisyona müracaatları.

(2890)

OSMANLI BANKASI

% 5 faizli, 1334/1918 tarihli İSTİKRAZI DAHİLÎ tahvilâtına ait, 1 Teşrinisani 1921 ve 1 Teşrinisani 1926 tarihlerinde vadeleri hulûl edüp 1 Teşrinisani 1926 tarihinde tediyesine başlanan 8 ve 18 numaralı kuponlardan şimdiye kadar ibraz edilmeyenlerin 1 Teşrinisani 1931 tarihinde Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti lehine müruru zamana uğrayacağı, mezkûr tahvilât hâmillerinin malûmu olmak ilân olunur.

TİCARET İŞLERİ UMUM MÜDÜRLÜGÜNDEN:

30 - ikinci Teşrin - 330 tarihli kanun hükümelerine göre Türkiyede iş yapmağa izinli bulunan ecnebî şirketlerinden (Döyçe Lüft Hansa Anonim Şirketi - Deutsche Luft Hanza Aktien Gezellschaft) Şirketi bu kerre müracaatla Şirketin Türkiye mümessillerinden (Leon Şönman) Efendiye verilmiş olan murahhaslık ve vekâletin nez ve feshedildiğini ve Şirket esas mükavelenamesinin 26 ve 32 inci maddelerinin tadil olunduğunu bildirmiş ve lâzım gelen vesikayı vermiştir.

Keyfiyet kanunî hükümlere muvafık görülmüş olmakla ilân olunur. (2905).

TEŞVİKİ SANAYİ

Hanımlar Biçki Dikiş Mektebi

müdürlüğünden: Sergimiz Pazar günü saat 18 de kapanacaktır. Talebe kaydı devam etmektedir. Matbu proğram mektepten alınır. Adres Çarşı Kapı âtik Ali Paşa camii karşısında Telefon 2994.

MÜHİM VE MÜTENA İLÂN

Maarifin terâkki ve intişarına ehemmiyet verildiği işbu 20 inci asırda Kalamış ve civarında İhamur caddesinde 77 numaralı köşkte asrî tahsil ile mütenasip 5 sınıflı leylî ve neharî muhtelit

YENİ İLK MEKTEP

küşat edildi. Ana terbiye sınıfı da vardır. 3-4-5 inci sınıflarında her gün Fransız muallim tarafından Fransızça okutulmaktadır.

Hergün sabahleyin saat 8 den 12 ye kadar talebe kayıt olunur.

PARK OTELİ

Ayaspaşa - Telefon: Beyoğlu 4920 - 4929

Bu gün "ROSELAND" Restoran - Dansing büyük salonu açılıyor.

Empire de Paris Tiyatrosunun

HARRİSSON SEVİLLA GİRLSveJOLİEveJAKİE DUO meşhur revüsü iştirak edecektir. Musiki; JİMMY FYKES Siyah Caz Amerikan Sofralarınızı temin ediniz.

Cuma ve Pazar günleri saat 17, 30 da matine dansant

ŞIK MARKA

ŞIK MARKA

En son model olarak getirmiş olduğum iktisatlı "ŞIK" markalı sobalar on çeki yerine beş çeki odun yakıyor ve 10 sene tamire ihtiyaç göstermiyor. Her tecrübe eden memnun kalıyor. Taklitlerinden sakınınız.

STELLA MARKA

STELLA MARKA

Dünyanın en son modeli

Yirmi sekiz saat devamlı yanan ve bütün kış mevsiminde yalnız bir ton antrasit sarfiyatı yapan iktisatlı STELLA sobaları gelmiştir.

ŞIK SOBA MAĞAZASI (ŞİRAKYAN)

İstanbul, Büyük Postane karşısında Türbe sokağında No. 6 da satılır.

3 üncü Kolordu ilânları

Çatalca Müstahkem Mevkii için kapalı zarfla un alınacaktır. İhalesi 22-10-931 perşembe günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak ve münakasaya girmek üzere teminat ve teklifnamele rile ihale saatinden evvel Fındıklıda K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (362)

(2799)

* * *

Çatalca Müstahkem Mevkii için dört kalem sepze ve Gümüşsuyu Hastanesi için odun aşağıda gösterilen gün ve saatte pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek ve münakasaya girmek üzere mezkûr gün ve saatte teminatlarile Fındıklıda III K. O. SA. AL. KOM. nıma müracaatları. (371). (2871)

Dört kalem sepze 4-10-931 Pazar günü saat 15 de.

Odun 4-10-931 Pazar günü saat 15,30 da.

* * *

Dörtyoldaki kıtaat ıntıyacı için ekmek yeniden kapalı zarf la münakasaya konmuştur. İhalesi 15-10-931 Perşembe günü saat 16 da Dörtyolda Askerî Satın Alma Komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi almak ve münakasaya girmek üzere teklifname ve teminatlarile mezkûr Komisyona müracaatları. (358).

(2783)

MİLLİYET MATBAASI